

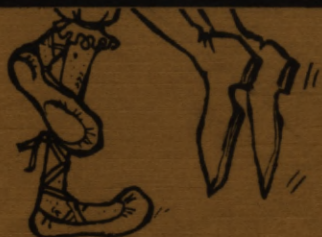
Alexsejevs.

PA DĒJAS CĒĻU

1978.g.jūnijā.

41.

PA DEJAS CEĻU 41

Gaidījām Jaunatnes dienu beigas, lai lasītājiem sniegtu ziņas par tām un tāpēc šis numurs

iznāk ar nokavēšanos. Domāju, ka šis ir viens no vispusīgākiem žurnāliem, ko esam izdevuši. Ceram, ka katrs atradīs sev ko interesantu, bet, protams, otra varbūtība ir, ka katrs atradīs kaut ko, kas nepatīk.

Droši vien neviens šīs rindas nelasa, tāpēc nav vērts gaidīt atsaucību uz tām. Tomēr turpināšu, jo tukša vieta šeit izskatītos nesmuki.

Dažas personīgas domas. Kāpēc samazinājies dejotāju skaits? Dažas kopas pavisam pazudušas, daudzas samazinājušās un neviena nav no jauna dibināta vai palielinājusies. Daži saka, ka tautas deju „zelta laiki” esot garām. Kāpēc? Vai tā ir? Kas tās atvietos? Vai vispārējais latviešu jauniešu skaits ir samazinājies? Ja kāds tomēr lasa šīs rindas, būtu ļoti interesanti dzirdēt viņu domas par šiem jautājumiem.

J.R.

Redaktors Juris Ruņģis

Sekretārs Jānis Dūselis

Saimnieciskās daļas vadītājs
Pēters Pincers

Redakcijas locekļi Andris Kariks,
Anna Majoriņa, Anita Misiņa, Linda
Ozere, Kārlis Paegle, Brigita
Strode, Lauma Treimane

LJAA pārstāvji Jānis Čečiņš
Valda Sikсна

Pārstāve Melburnā Ināra Zemītis

*
Vākus darinājusi Dace Bobeta.

*
Ar vārdu vai iniciāļiem parakstīti raksti ne vienmēr atbilst redakcijas viedoklim.

Viena gada abonements (6 numuru) maksā \$A5.00 Austrālijā, un ārzemēs pa lēno pastu.

*

Sludinājumi maksā

1 lapaspuse - \$A40.00

½ lapaspuse - \$A15.00

¼ lapaspuse - \$A 5.00

Īssludinājumi („Classifieds”) \$A0.25 par rindu (3" vai 75mm platu).

*

Iepriekšējie numuri līdz nr. 32 - \$A0.50 katrs; no nr. 33 - \$A1.00 katrs.

*

Naudas pārvedumi un čeki izrakstāmi Austrālijas dolāros uz ALTDK vārdu.

PA DEJAS CEĻU 41

1978. g. jūnijā

Izdod

Austrālijas latviešu tautas deju kopas

PA DEJAS CEĻU 41

June 1978

Published by

Australian Latvian Folk Dancing Groups

*
Adrese: 21 Margaret Street, ROSEVILLE, NSW 2069, Australia

17. Jaunatnes Dienas

ATKLĀŠANAS VAKARS

Jaunatnes dienu pirmo vakaru iesākot, rīcības komitejas priekšsēdis, Edgars Štubis, atklāja Jaunatnes dienas un aicināja klātesošos nodziedāt Latvijas valsts himnu. Pēc tam notika īss, māc. V. Voitka vadīts svētbrīdis.

Tad sākās priekšnesumi, kuru lielāko daļu aizpildīja Māras Rozītes iestudētais uzvedums „Večerinka”. Visi sēdēja ap galdiem, un darbība notika pa daļai uz skatuves, pa daļai vienā zāles stūrī. Uzvedums bija pamatots uz latviskās „Westside Story” idejas, un tam kā fons bija ņemti ievērojamākā latviešu pilsētas dzejnieka Aleksandra Čaka dzejoļi no krājuma „Mana paradīze” par Rīgas nomaļu krāsaināko pusi Latvijas neatkarības laikā.

Dzejoļus, kurus lasīja Māra Rozīte, Elga Rodze-Ķīsele un Māris Bruzgulis, papildināja dažādas Grīziņkalna un Čiekurkalna pašpuiku (un meitu) izdarības, gan kaujoties, gan kopīgi dejojot un priecājoties.

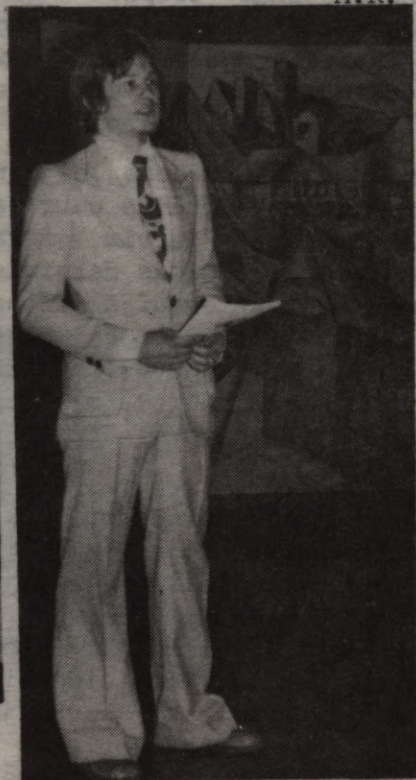
Kaut uzvedumam bija labas dekorācijas un interesanti gaismas efekti, tas diemžēl nespēja noslēpt to, ka uzvedums nebija labi saliedēts un, ka gandrīz visi aktieri bija nepiedzīvojuši un neradīja īsti pārliecinošus tēlus. Līdz ar to, uzvedumam trūka drāmatisma. Kaut doma bija interesanta, to vajadzēja izlietot kādam kabarē vai raibajam vakaram, ne Jaunatnes dienu atklāšanai. Arī sagatavošanas trūkums nav īsti piedodams šāda mēroga sarīkojumam. Īpaši deju sagatavošanai vajadzēja pievērst vairāk uzmanības, jo tās veidoja svarīgu uzveduma sastāvdaļu. Uzvedumu papildināja E. Luča klavieru pavadījums un slidītes no Rīgas.

Pēdējā daļā 4 dziesmas dziedāja jauniešu ansamblis NAMEJS. Būtu bijis labāk, ja viņi būtu dziedājuši programmas oficiālajā daļā, vai ja viņu dziesmas būtu bijušas ievītas pārējā uzvedumā, lai dotu viengabalaināku iespaidu.

A.R.

No kr.: Zigrīda Bruzgule, Mikus Silķēns, Ivars Kārklipš, Ansis Krādziņš, Āris Kamergrauzis, Guntis Strauts uzvedumā „Večerinka” Atklāšanas vakarā.

Edgars Štubis atklāj 17. J.D.

MĀKSLAS IZSTĀDE

Mākslas izstāde. Notika. Vispusīga. Gleznas; Fotogrāfijas; Lietišķā māksla. Zāle pilna. Izdzēra 3 flagonus vīna. Vienādi godalgoja glezniecības Mudīti Miezi un Guntu Rasmani. Pārdeva prāvu skaitu podu. Balva Maijas Klieģes sienas segai un Rasmus Krādziņas podiem. 14 dalībnieki. Fotogrāfēja ķirzaku - godalgoja Edgaru Štubi. Par pavasari arī Māru Rozīti. Saziedoja \$20.19. Visiem patika. Pietiek.

TEĀTRIS - KLĪNIKA

Bija patīkama pārmaiņa redzēt lugu, kas notika nevis uz skatuves, bet gan zālē, ļaujot skatītājiem iejusties situācijā - nervu klīnikas novērošanas telpā. Labi piemērota Jaunatnes dienām bija luga, kuru netikai iestudēja jauns režisors un kurā spēlēja jauni aktieri, bet kuru arī bija rakstījis jauniešs.

Klīnikas tema bija noturēta viscauri. Skatītājus caur sarkanā krusta izgreznotām durvīm ielaida ķitelos tērpti „klīnikas darbinieki”. Zvana vietā lugu ievadīja sirēnas un izrāde sākās. Dekorācijas bija vienkāršas un to nebija daudz, bet tieši šī vienkāršība un aktieru baltie formas tērpi radīja labi organizētas slimnīcas iespaidu.

Lugas ievadā mums klīnikas vadītāja paskaidroja, ka šo izrādi sagatavoja slimnieki terapijas nolūkā - tamdēļ aktieru spējas bija grūti spriest. Slimnieki - šodienas Latvijas politiskie disidenti - šai izrādē mēģināja izteikt savas jūtas, idejas un ilgas, maskējot tās dzejoļos ar zemtekstiem. Ļoti piemēroti šo domu izteikšanai bija lietoti tagadējo Latvijas dzejnieku darbi.

Kulmināciju sasniedza pirmā cēliena beigās, kad pa klīnikas skaļruņiem spēlēja oficiālo dziesmu „Ar kaujas saucieniem uz lūpām”, kam pretī izskanēja slimnieku lūgšana „Ej, saulīte, rietē drīzi”. Slimniekus nepārvarēja oficiālās idejas, bet tos fiziski pārvarēja iedodot tiem miega zāles, rādot, ka cilvēku domas nav tik viegli pārraudzināt. Otrais cēliens bija pretkāpinājums, bet tomēr atbilda lugas domai - ka slimnieki uzdod skaļo cīņu, jo ar to tikai panāk to, ka viņus fiziski pārvar, bet tomēr tie vēl sirdīs cīnās un ir gatavi cīnīties līdz viņu mērķi ir sasniegti.

I.R.

TĒJNĪCA

Lai kautcik mēģinātu Jaunatnes dienu dalībniekus atgriezt pie cilvēciska izskata pēc lieliem paveiktiem darbiem (kādi nu katram), dažādos laikos un netaikos darbojās Tējnīca.

Paredzot jau visvisādas kaites, bija sagādātas augu tējas: pret sirdskaitēm; asins tīrīšanai; vēdera iz- un ne-iz-iešanai; kakla, krūšu un nieru kaitēm; vitamīnu trūkuma lāpīšanai un vienkāršai baudīšanai.

Dažbrīd Tējnīca (it sevišķi rītos) izrādījās nepieciešama. Žēl tikai, ka bija iekārtota tik nomaļā vietā un bieži nebija atvērta. (Red. piezīme: žēl arī, ka Tējnīcā nevarēja dabūt - vienkāršu Ķīnas vai Ceilonas tēju.)

J.Č.

SPORTS

Sestdienas rītā vairāki jaunieši pavēra smagos acu plakstus, uzvilka sporta bikses un devās uz Epingas YMCA spēlēt basketbolu un volejbolu. Par brīnumu iepriekšējās nakts uzdzīve nebija atstājusi pārāk lielu iespaidu, jo zēni skraidīja pa laukumu neiedomājamā ātrumā. Pat skatītāji iztērēja daudz enerģijas un skaļi aplaudēja un kļiedza.

Te jāpiemin, ka jaunai Rīgas basketbola komandai bija pašai sava brēcēju komanda. Četras meitenes divaini tērpušās ar plakātiem rokās, dziedāja un kļiedza, lai Rīgas zēni metot vēl vairāk grozus.

Spēles burzmā Smaidonis ložņāja pa grīdu ar foto aparātu mēģinādams nofotografēt 17. J.D. priekšsēdi metot grozu. Nezinu, vai izdevās, jo priekšsēdis lēca tik augstu, ka slaidās kājas vien būs bildē.

Vēl jāpiemin vienu apaļāku vecāku jaunietai, kas spēlēja tikai pēdējās divas minūtes. Skali aplausi un svilpieni sekoja viņa spēli. Vislabākais spēlētājs? Nē! Viņš nekad nebija spēlējis basketbolu, bet tikai izpalīdzēja (?) komandai.

Bija domāta arī sievietes volejbola spēle, bet tā kā melburnietes neieradās, spēlēja draudzības spēli. Vienā pusē piecas Latviāns spēlētājas, otrā četras meitenes un divi zēni no veirākām pilsētām. Šīs spēles rezultātus nezīņošu, jo tās izrādītu rakstītājas partejisko nostāju.

V.S.

REFERĀTI

Šoreiz J.D. rīkotāji mācījās kad nerīkot referātus. Nerīkot pēc sporta - jo tas allaž ievēlka ilgāk un nokusušie dalībnieki laikā neierodas, un nerīkot pirms balles - jo daudzi domā, ka nepieciešams pusi dienu uz to gatavoties. Tas pat attiecas uz referentiem, jo daži no tiem neuzskatīja par vajadzīgu ierasties.

Netrūka tomēr klausītāju (ap 60), kautgan viss lielākais vairums no vecākās paaudzes.

Pirmā referātā Valda Liepiņa un Jānis Čēčiņš apskatīja latviskās izglītības iespējas un trūkumus Melburnā, Sidnejā un Jaunatnesursos.

Otrā referātā Māris Bruzgulis, Viesturs Karnups un Spodris Klauverts izklāstīja savus uzskatus par mūsu trimdas nākotni. Īsumā varētu teikt, ka mērķi cēli; izredzes, ja ne spožas, tad apmierinošas, ja tikai paši būs pietiekami saprātīgi.

J.Č.

BALLE UN BALLĪTES

Agrās rīta stundās varēja dzirdēt jaunas un arī puslīdz jaunas balsis dziedot, runājot un, galvenokārt, vaidot. Ja kāds bija uz J.D. balli (savāds jautājums), tad šis viss būtu jau ļoti labi pazīstams. Ja kāds neieradās ballē, tad viņš vai viņa nevarēja būt kārtīgi apmeklējis J.D.. Kur paliktu J.D. bez balles? Tie, kas palika mājās televīziju skatīties nevarētu būt pie pilna prāta, lai gan braukt uz balli kamēr lietus gāza un vējš pūta arī nelikās būt ideāla situācija. Kamēr tika telpās cilvēki jau izskatījās itkā būtu braukuši tieši no

Referātos no kr.: Spodris Klauverts, Viesturs Karnups, Māris Bruzgulis, Jānis Čēčiņš.

iepriekšējā saviesīgā vakara, piektdienas vakarā, uz balli, vai arī, ka būtu izballējušies un brauca mājās. Bet ko nu lai dara? Ar visām neērtībām, balle bija to vērts.

Tūlīt kā pa durvīm iegāja, nervi bija izārstēti, jo „vēsa” „Top Cat” mūzika skanēja ausīs. Vēlāk pievienojās Imanta Liča kapele ar viņu „vēso” mūziku. Tamdēļ, ka kapeles spēlēja pārmaiņus, deju mūzika bija bez pārtraukuma. Tie, kas gribēja locītavas izkustināt dažās stundās bez apstājas varēja to darīt. Varēja pat dejot tautas dejas. Mums ēst deva karstus čipus, zivi un dažādus citus „gardumus”, bet kurš iet uz balli ēst?

Pulkstens divos no rīta balle beidzās un cilvēki sāka virzīties uz mājas pusi, lai gan daudzi vēl nodarbojās saviesīgās izdarībās. Negribējās gan iet mājās, jo ballē tiešām labi gāja. Domāju, ka bez izņēmuma visiem izklaidēšanās gāja pie sirds.

Svētdienas vakarā atkal bija balīte, šoreiz Masku balle. Daudz un dažādus kostīmus un maskas varēja redzēt. Par labākiem kostīmiem, apbalvoja „Batman un Robin”. Šeit arī pavadīja lustīgu vakaru.

Ballēšana nebeidzās pēc oficiālās balles, bet turpinājās pagrabiņā katru vakaru, vai pareizāk sakot, katru rītu, pēc katra saviesīgā vakara. Tur uzdzīvoja gandrīz līdz saules lēkšanai. Ja enerģijas bija, tad brauca mājās, ja nē, tad turpat saritinājās un gulēja līdz nākošām izdarībām, kas pēc dažām stundām jau sākās.

LJAA 10. KOPSAPULCE

Ja kādam jau iepriekš nebija zināms, ka kopsapulcē tam būs kas sakāms vai jautājams, tad tas šogad varēja mierīgi kopsapulci izlaist.

Tā, liekas, daudzi bija arī domājuši, jo LJAA 10. kopsapulcē 21. maija agrā (pēc balles, kā izrādījās, pārāk agra) rītā piedalījās mazāk nekā 30 dalībnieku. Ka nebija daudz ko runāt, liecināja arī tas, ka kopsapulce, pretēji 9. „maratona” kopsapulcei, ilga tikai apmēram 2 stundas.

Iemesls „īsumam” bija vienkāršs – šogad kopsapulcē daudz kā nebija. Nebija neapmierinātības ar valdes darbību (skat. priekšsēža V. Karnupa ziņojumu nākošā PDC) kas, ja arī nebija satriecoši spīdoša, nebija vāja vai aplama. Atskaitot lielāku darbību izglītības laukā un Austrālijas imigrantu aprindās, visa visumā darbība bija „kā pa vecam”.

Kasiera U. Ozoliņa nelaimes gadījuma dēļ nebija arī kases un līdz ar to revīzijas komisijas pārskatu. Tāpat nebija ziņojumu no Pertas un Brisbanes pārstāvjiem un no Adelaides nodaļas. (Vispār Jaunatnes dienās turpat kā nebija jauniešu no Adelaides. Boikots vai?)

Tāda pati nebūšana bija ar pārējiem paredzētiem un neparedzētiem jautājumiem. Par IV VLJK maz kas bija zināms (kopsapulce VLJK rīcības komitejai izteica rājienu par vājo informācijas izplatīšanu) un pat pieteiktās anketas bija ieradušās Austrālijā tikai 18. maijā. Tā kā nebija zināms, vai VLJK laikā būs kādas pārrunas apvienību starpā, tad kopsapulce apstiprināja 4 dalībniekus, kuri būtu tiesīgi pārstāvēt LJAA „kad un kur vajadzēs.” Nebija arī lielas nozīmes sīkumos pārrunāt LSDSP rezolūciju par sakariem ar Latviju, jo tā Austrāliju tikai sasniedza pirms pāris nedēļām un biedri ar to vēl nebija iepazinušies.

R.S.

Par jauno LJAA valdes priekšsēdi ievēlēja Laumu Treimani (87 Edward St Sylvania, NSW 2224, tel. 522-7864), un valdē Andru Roni, Māru Rozīti, Māri Bruzguli, Jāni Čečiņu un Pēteri Pince-ru. Revīzijas komisijā ievēlēja Valdu Liepiņu, Sandru Hodacki un Andri Zie-daru. Visi valdes locekļi ir sidne-jeiši bet Revīzijas komisijas - melbur-nieši.

Šogad atkrita arī gadskārtējās statūtu maiņas, tātad vēl vienīgais svarīgais punkts atlika biedru naudas (\$5) un biedru veicinātāju naudas (\$10) augstāko robežu nolikšana.

Jaunai valdei uzdeva rūpēties par vēl neizkārtotiem jautājumiem, kā Sta-tutu komisijas iecelšanu un LJAA reģi-strēšanu pie valdības kā labdarības organizāciju.

J.Č.

TAUTISKAIS UZVEDUMS

Tautas deju uzvedums notika Ope-ras nama „Recording” zālē. Tas bija ļoti labi apmeklēts - pirms izrādes bija jāienes vēl krēsli, lai visiem skatītājiem būtu vieta. Ari izpildī-jums visumā bija labs, kaut dažreiz mazākajām grupām bija grūti aizpildīt skatuvi.

Programma bija sadalīta divās da-lās. Pirmā daļā bija etnogrāfiskā daļa, kur visas dejas dejojā tā, kā tās oriģināli pierakstītas. Mūzikālo pavadījumu šajā daļā deva vijoles, klavieres, basa ģitāre un flauta. Tas, ka pirms katras dejas paskaidroja kā un kur deja radusies, palīdzēja skatītājiem dejas labāk izprast, vie-nīgi varēja vēlēties pieteicējam pa-reizāku latviešu valodu.

Otrā daļā - jaunrades daļā - bija astoņas dejas, kuras radušās gan trim-dā, gan Latvijā kopš Otrā pasaules kara. Tās bija ātrākas, neparastākas

un neatkārtojās tik daudz, kā etnogrā-fiskās dejās, tāpēc tās skatītājiem likās interesantākas. Visam tomēr pamatā bija etnogrāfiskie tautas deju motīvi. Šai daļā pavadījums bija klavieres, flauta un basa ģitāre.

Īpašu atsaucību skatītājos ieguva Sprigulīša dejojā Zagļu deja. Kā la-bākās kopas jāpiemin Ritenītis, Senat-ne, Sprigulītis, Jautrais pāris un Rota.

A.R.

IZBRAUKUMS

Sapulcēšanās Latviešu namā bija jau pusdeviņos no rīta. Tādēļ bija redzami daudz cilvēki ar saules bril-lēm. Domāju, ka iemesls nebija saules spožums vien.

Abi autobusi devās uz Straumēniem stundu pēc sapulcēšanas laika. Labi gan tā, jo cilvēki arī tikai ieradās beidzamā mirklī. Droši vien gribēja dabūt pagulēt katru minūti, ko varēja. Visi pavadīja lustīgu braucienu uz Straumēniem. Vienā autobusā pat dan-coja kasešu pavadījumā.

Kad ieradāmies Straumēnos mūzika jau spēlēja un cilvēki, kam enerģija bija, turpināja dancot. Citādi, visi pavadīja laiku tā, kā ienāca prātā, vai tā bija ēšana, gulēšana, runāšana, sporta spēles, vai citāda mērķaķo-šanās. Ļoti aktīvs dalībnieks bija Zirneķļu vīrs.

Apmēram četros, pēc apkārtnes sa-tīrīšanas, visi sēdās autobusus un de-vās atpakaļ uz Latviešu namu. Atpakaļ braucienā jaunieši vēl joprojām uzdzī-voja. Tas ir, tie, kam vēl bija luste palikusi.

Vakarā bija atvadu vakars, vai kā to vēlāk nokristīja, „Desu vakars”. Ēdām pārpalikušās desas no izbraukuma un turpinājām uzdzīvot līdz agrām rīta stundām.

R.S.

ŠACHS

17. J.D. šacha turnirā uzvarēja „vecjaunietis” mākslinieks un literāts Otto Kampe spēlējot aklo spēli (bez kauliņiem) pats pret sevīm. Labā roka viegli uzvarēja 50 minūšu laikā pret kreiso roku ar 3½ punktu pārsvaru.

KAS PAR DESĀM?

Jau ierodoties Pincerpētera dzīvoklī 17. maijā zināju, ka kaut kas nav kārtībā. Velti pa viņa ledusskapi meklēju kādu alus pudeli. Atradu tikai 600 desu. Šausmas!

Tā tas arī turpinājās visas Jau-natnes dienas. Kur tik pagriezies - desas priekšā! Katrā ēdienreizē Pincers tik servē - desas! Ceptas, vārītas, aukstas; ar sinepēm, tomātu biezeni, mārutkiem, bez nekā; uz šķīvja, uz maizes rieciena, bulciņa, pirkstos. Visur desas!

Šī situācija valdīja arī vispārējās J.D. dalībnieku rindās. Tautas deju mēģinājuma pusdienās deva „hot-dogus”; kafejnīcā desīņas ar kāpostiem; ballē „cocktail frankfurts”; pēc tautas deju uzveduma Masku ballē - atkal desīņas ar kāpostiem; izbraukumā - ceptas desas. No agra rīta līdz vēlam vakaram - DESAS!!!

Jaunieši varonīgi turējās, bet pirmdienas vakarā nāca lūzums. Sēžot „sabiedriskā stūrītī” Latviešu namā zem skatuves visas sarunas risinājās ap desām. Dziedāja desu dziesmas, piemēram, „Hei, melnais desniek” un „Seši mazi desotāji” un pat kvasireliģisko „Hare desa.” Sasveicinoties, vairs nedzirdēja latvisko „Sveiks!”, bet gan „Desvidanije”. Galvas sāpes lāpīja ar „Despirīniem”. Smiekliem bija hysteriska noskaņa. Dejoja desu dejas.

Nonāca pat tik tālu, ka norunāja rīkot Austrālijas latviešu 1. desu dienas š.g. septembrī Melburnā. Pieņāca ziņu, ka 1. pasaules brīvo latviešu desu dienas notikšot tūlīt pēc Gotlandes dziesmu dienām Frankfurtē. Pēc desu dienām notiks desotāju seminārs Devonā. J.D. vadonis, redzot ceptu desu, kļuva zaļš sejā un strauji desoja uz labierīcību pusi.

J.D. skārņa vadītājs ziņo, ka 17. J.D. laikā apēstas, projām aizmestas vai citādi patērētas 723 dažāda lieluma desas. Pincerpētera kaķi arī vairs negrib desas redzēt.

Desa, desa, mūžām desa!!!

Lūriķis desotājs.

Daudz desās

Desu daudz

Daudz dienās

Daudz desās

Desu dienās

KUZNECOYS AR BRĀĻI

Apsveicām
pūstnes dienās

Sales figures week ending
May 22nd

multi-million dollar profit

Ar vēlāku pihu ar desām,
desgu mājās uz Melburni.

[Handwritten signature]

Trejus zirgus es iejūdzu

Zenta Dunse

Parasti pēc K.D. tautisko deju kopu dalībnieki kādu laiku atvelk elpu un tad atsāk mēģinājumus.

Melburniešiem liela atpūšanās neiznāca, jo bija jāgatavojas 9. aprīļa uzvedumam Ficrojas (Fitzroy) dārzā, kur latviešiem bija stunda Melburnas pilsētas valdes rīkotajā priekšnesumu pēcpusdienā, kad plīvoja Latvijas karogs kopā ar 2 pārējiem.

Visas deju kopas, izņemot Saulīti, kas ir norietējusi, un Lielos Sprīdīšus, kas patlaban cīnas ar iekšējām problēmām, bija cītīgi pūlējušies, lai parādītu „Trejus zirgus es iejūdzu”. Uzvedumu sastādīja A. Grimms, izvēloties dziesmas un dejas, un radot jaunas. Lielākā daļa bija jaunrades dejas, bet nebija aizmirstas arī senās dejas. Patīkami bija vērot, ka nebija paņemti citu tautu deju elementi, kas bieži notiek radot jaunas dejas. Pēdējās ir dejojājiem veicamas vieglāk, jo vienīgi dejojāji un apmācītāji zina kļūdas - skatītāji izbauda to kā ir pasniegta, ja tikai pavisam nesajūk. Protams, tas arī nenotika.

„Rozēm kaisu” un „Visi ciema suņi” ir iemīļotas tautas dziesmas, ko jau senāk citas kopas ir izmantojušas. Interesanti bija tās vērot un salīdzināt ar agrāk redzētajām.

Programmas lielākā daļa bija Daugaviešu/Saktas dejojājiem - skaitā 30 - izpildot 8 no visām 12 dejām, dejojami vieni paši, kā arī kopā ar pārējām kopām. Liekas, ka kādreizējie daugavieši/saktieši ir atgriezušies, lai palīdzētu kopai. Ritenītis reprezentējās ar 16 dejojājiem un mazo sprīdīšu bija labs bars.

Senās dejas bija Jautrais pāris, Aglonas meiteņu deja un Meita puisus dancināja*. Pēdējā ieguva vislielāko piekrišanu, lai gan tā varēja būt straujāka, bet slidenā zāle to neatlāva. Tā bija Ritenīša solo deja.

Grūts uzdevums bija Sprīdīša meitenēm izpildot Aglonas meiteņu deju, bet vienādie tērpi un Sprīdīša meiteņu ansambļa dziedāšana papildināja to, kas itkā pietrūka. Toties nesalīdzināmi labāk veicās ar Jautro pāri, kuru dejoja visi sprīdīši. Ir ļoti svarīgi, ka jaunākos arī iesaistīja.

Visas dejas, kā kopdejas, tā solo dejas, bija rūpīgi sagatavotas un interesantā secībā sakārtotas. Skatītāji, kā latvieši, tā arī pārējie, sekoja ar lielu uzmanību un patiku.

Visām dejām, kā tas latviešiem ir tipisks, bija izturēts mierīgs, noteikts raksturs bez dienvidnieciskā straujuma, kas pēdējā laikā ir ieviesies, bet tas ir nenovēršams, jo visa mūsu dzīve ir kļuvusi steidzīga.

Daugavieši/Sakta dejo „Rozēm kaisu istabiņu”. No kreisās G. Kūka, Dz. Loženīcins, L. Lauriņa.

Rūpīgi bija arī domāts par tēriem, kā pušiem, tā meitām, izņemot, ka kāds vainadziņš bija aizmirsts vai pazaudēts un kādu galvu rotāja lieli ziedi iesprausti vienos sānos. Tas kautkā neiederējās.

Sprīdīšu meiteņu ansamblis Eglāja kundzes vadībā un Daina un Ojārs Bernsoni ar savām jauki nodziedātām dziesmām ienesa dažādību un deva dejotājiem īsu atpūtu, jo pārtraukumu nebija.

Lai austrālieši un cittautieši saprastu, kas tiks celts priekšā, Juris Zemītis atklāja ar interesantu stāstījumu.

Līdzīgs sarīkojums bija noticis 1977. gadā ar 400 skatītājiem. Šogad to bija nesalīdzināmi vairāk. (Apm. 1000 skatītāju, mazliet pāri par 100 latviešu.) Latviešu daļai beidzoties lielākā daļa skatītāju aizgāja, jo tas, kas sekoja, vairs nesaistīja, sevišķi pēc iespaidīgā noslēguma. Tas liecina, ka uzvedums izdevās ļoti labi un, cerams, deva gandarījumu kā dejotājiem, tā apmācītājiem, kas vienmēr ir priecīgi pieņemt jaunus dejotājus. Vislielāko darbu un pūles šim uzvedumam bija pielicis Saša Grimms un par to lai viņam sirsnīgs latviešu paldies.

Daugavieši/Sakta un Ritenītis dejo „Visi ciema suņi rēja”.

Saules teiksma

Arvīds Brastiņš (Apgāds MĀRA Klivlandē, 1977. g., \$A12.00)

Apakštitulis šai 221 lpp garai grāmatai ir „Saules, Saulesmeitu, Dievadēlu, Mēness, Zvaigžņu dainu sakārtojums un apcerējums”.

Priekšvārdos A. Brastiņš saka: „Saules teiksmu attēlo 1483 dainas, bet krājumos tās nav vienkopus. Atsevišķas dainas izkaisītas pa visiem dainu krājumiem bez kopsakarības, tādēļ to sakārtojums notikuma secībā ir pats pirmais un lielākais darbs. Tam seko katras nodaļas īss atstāstījums un pēc tam piebilde un paskaidrojumi.”

Bez dainām arī apskata tēlotājas mākslas rakstus, teikas, pasakas, mīklas un parunas. Grāmatu grezno 112 mākslas attēli un 24 fotografijas un zīmējumi. Grāmatas beigās uzskaitīti 63 ģermānismi un 11 slāvismi, kas at-

rasti dainās, pievienots raksturīgo vārdu un īpašvārdu satura rādītājs, raksturīgo vārdu paskaidrojumi un 3 lpp kopsavilkums angļu valodā. Tādi, kam interesē skaitļi, var dabūt zināt, ka skaitlis 2 ir visvairāk lietots Saules teiksmas dainās (pieminēts 154 dainās), 7 un 8 nevienā, bet 9 minēts 56 dainās.

Ne tikai skaitļi un satura rādītāji nosaka šīs grāmatas vērtību. Būs tādi, kas pirks viņu ne zinātniskiem nolūkiem, bet pašu prieka dēļ. Šo grāmatu var atšķirt gandrīz katrā lapaspusē un no tās gūt prieka un daiļuma sajūtu.

Ieteicu katram iegādāties šo grāmatu par \$12 pirms to izpārdod.

J.R.

Starpkursi Melburnā

Viesturs Karnups

No 17. - 19. martam D.V. īpašumā Monbalkā, Viktorijā notika LJAA izglītības nozares Melburnā rīkotie Starpkursi. Piedalījās 16 jaunieši un vairāki brīvkalusītāji. Programma bija plaša un referātus sniedza kā jaunieši, tā arī vecākās paaudzes pārstāvji.

Pirmais referēja A. Ābele no Adelaide par „Latviešu ciema ideju Austrālijā”. Viņš plaši pārskatīja iespējamību dibināt latviešu ciemu līdzīgi Brīvdabas muzejam Latvijā. Ciems dotu iespēju latviešiem just latvietību un vēsturiskos iespaidus piemērotā apkārtnē, t.i., kulturālā veidā. Jautājums ir, vai mēs esam spējīgi to veikt. Ciems būtu dzīvojošs muzejs, t.i., cilvēki tur dzīvotu pilnu laiku un ražotu pārdošanai latviskus rokdarbus, kā arī uzvestu latviešu kultūras priekšnesumus. Tas nebūtu tikai latviešiem vien, bet arī šīs zemes iedzīvotājiem. Praktiski tas būtu komerciāls pasākums tūristiem. Piemērota vieta būtu Balarata. Referāts izcēla plašas pārrunas par praktisko iespējamību - vai mums ir spēks to veikt; vai mums ir tā griba; vai tas ir vispār piemērots pasākums latviešiem Austrālijā.

Otro referātu sniedza A. Bagunbērziņš par tematu „Daugavas Vanagi pagātnē, tagadnē un nākotnē”. Referāts apskatīja D.V. vēsturi un struktūru. Nobeidzot viņš aicināja jauniešus iestāties D.V., lai ar kopīgiem spēkiem mēs varētu īstenot mūsu kopīgo mērķi - Latvijas brīvības atjaunošanu.

Trešo referātu sniedza G. Drulle par tematu „Jaunatnes cīņa trimdā”. Referents piezīmēja, ka vairums jauniešiem neinteresē politiskie un sabiedriskie jautājumi. Tas arī bija Latvijā un visos trimdas gados. Toties, ja izaudzinātu jauniešos vadonus, kuriem šīs lietas interesē, tad viņi ar savu piemēru spēs jauniešu masu vilkt līdzī kopējo politisko mērķu sasniegšanā.

Pēc tam sekoja seminārs par filmu un foto mākslu, kuru sniedza Melburnas filmu un foto kluba pārstāvji.

Ceturto referātu pasniedza E. Dēliņš par tematu „Baltieši Austrālijas politikā”. Referents apskatīja mūsu politisko aktivitāti Austrālijā sakarā ar *de jure* atzīšanu. Viņš piezīmēja, ka pirmais posms *de jure* atzīšanas atcelšanā ir paveikts. Kopš Vitlama aiziešanas no Strādnieku partijas vadītāja amata otrais posms, t.i., Strādnieku partijas piekrišana *de jure* atzīšanas atcelšanai, ir tikai laika jautājums. Toties referents uzstādīja jautājumu: ko mēs nākotnē varam darīt izmantojot mūsu līdz šim iegūtajos politisko spēku un izpratni. Būtu žēl, ja mēs aizmigtu uz vēl 25 gadiem.

Sestdienas vakarā bija paneldiskusijas par tematu „Latvija šodien un mēs”. Panelī piedalījās S. Hodacka, B. Strode, V. Liepiņa un S. Draviņa no Zviedrijas. Diskusijas vadīja U. Ozoliņš. Pārrunāja ko braukšana uz tagadējo Latviju var dot jauniešiem, kā arī ko būtu jāzin par šodienas Latviju pirms braukšanas. Panelis, kā arī visi starpkursu dalībnieki domāja, ka Latvijas apciemošana ir nepieciešama, lai nostiprinātu latviskumu jauniešos, bet ir arī nepieciešams informēties par tagadējiem apstākļiem, lai varētu izprast, kas tur īsti notiek un lai varētu samazināt plaisu starp Latvijā un trimdā dzīvojošiem latviešiem. S. Draviņa deva īsu pārskatu par Rīgā rīkotiem Vasaras kursiem.

Piekto referātu sniedza Rasma Saulīte par tematu „Latviešu tautas dejas”. Referente pārskatīja tautas deju vēsturi, kā arī izskaidroja to īpatnības sakarā ar dejas soļiem un figūrām.

Pēc tam sekoja filma par spaidu darbu nometnēm Latvijā. Pārrunas pēc filmas vadīja A. Ziedars. Kursanti nolēma, ka filmu vajadzētu rādīt plašākai publikai Melburnā, kā latviešiem, tā arī cittautiešiem. Nolēma rīkot īpašu sarīkojumu „Latvijas divas sejas”, kur rādītu šo filmu, kā arī deklamētu tagadējo Latvijas dzejnieku darbus.

Visā visumā kursu dalībnieki bija apmierināti ar kursu norisi un vielu. Daudz bija iegūts, kā no tiešas informācijas viedokļa, tā arī no pārrunām. Izdeva arī starpkursu avīzi „Starp citu”, kuru rediģēja Zinta Ozoliņa. Tur jaunieši paši sniedza atreferējumus par dzirdētiem referātiem.

Eesti noorte päevad

IGAUNU JAUNATNES DIENAS

1. Igaunu Jaunatnes dienas 1974. g., kā arī 2., notika Sidnejā. 3. 1976. g. rīkoja Melburnā un 4. pērn Adelaidē. 5. Igaunu J.D. notika Sidnejā š. g. Lieldienās no 25. - 27. martam.

Ja latviešu J.D. galvenie sarīkojumi ir kulturāli ar saviesīgu dzīvi otrā, kautgan ne mazāk svarīgākā vietā, tad pie igauniem tā nav. Visur svarīgākā ir saviesīgā dzīve (tikai 1. E.N.P. itkā bijis viens vāji apmeklēts kulturāls sarīkojums).

Vispirms sestdien pa dienu bija izbraukums uz Ziliem kalniem ar sekojošu lauku pavardu un sporta spēlēm Katumbā. Vakarā Latviešu namā rīkoja lielo balli. Svētdien turpināja tādā pašā stilā ar kuģīša izbraukumu un sekojošu saviesīgu dzīvi. Vienīgais atšķirīgs rakstura sarīkojums bija svētdienas rītā paredzētās filmu izrādes. Diemžēl šim sarīkojumam arī bija veltītas vismazāk pūļu, jo vairākas paredzētās filmas (pat galvenā filma!) neieradās. Izrādīja dažādas izmēģinājuma (experimental), nometņu, sarīkojumu un tamlīdzīgas filmas. Vakarā atkal saviesīgs deju vakars. Filmu izrādes apmeklēja ap 40 skatītāju, bet saviesīgos sarīkojumus ap 100 - 150. No citām pilsētām bija sabraukuši 35 jaunieši.

Kautgan iepriekš rakstītais varbūt izkalusās kā negatīvs vērtējums, tā tomēr nevar teikt. Rīkotāji un apmeklētāji bija visumā apmierināti (kautgan Sidnejas pasta streika dēļ izzīpošana kliboja), jo E.N.P. galvenais mērķis ir jauniešu satikšanās un iepazīšanās (pulcēsimies, priedsimies, precēsimies (?)), un tas tika veikts. Bez tam, igauni ir pašapziņīgāki par savu kultūru un valodu. Kultūrai ir savi īpašie sarīkojumi un svētki - Kultūras dienas šogad decembrī Sidnejā - un valoda ir pati par sevi saprotama lieta, ko runā tie, kas sevi uzskata par igauniem. Tā, par pārsteigumu nācās dažkārt visapkārt dzirdēt tikai runājam igauniski, un ja ne gluži „tikai”, tad tomēr daudz vairāk, nekā bieži mūsu sarīkojumos dzird runājam latviski. No tā viedokļa vien 5. E.N.P. uzskatāms par izdevušos.

Kopu Ziņas

Saulīte

1977. G. PĀRSKATS

Kā vienmēr pēc Jaunatnes dienām, bijušie tautas deju dejotājiem uznāk luste atkal dejot, runāt, bet neko par to neizdara. Šoreiz tomēr sapēmās un sāka dejot. Tā Saulīte iesāka savu darbību 5. jūnijā ar 4 puisiem un 6 meitenēm. Iestājamies ALTDK un dabūjam atļauju piedalīties 27. K.D. tautas deju sarīkojumā.

Ļoti lielu palīdzību mums sniedza Aina Jurjāne deju iestudēšanā un izpildīšanā.

3. septembrī piedalījāmies ar 30 minūšu priekšnesumu Latviešu veco ļaužu ciema celšanas talcinieku rīkotā ballē.

28. decembrī 27. K.D. gājienā un tautas deju lieluzvedumā piedalījās 7 meitenes un 5 zēni.

1978. g. no 2. - 4. janvārim ALTDK rīkotos tautas deju vadītājuursos piedalījās Rasma Saulīte.

R.S.

Daugavieši/Sakta

120 ZIRGUS ES IEJŪDZU

Katru gadu noturam kopēju izbraukumu Daugaviešu/Saktās dalībniekiem. Parasti tas ir uz Warburton'u, kur apmetamies pie Jaras upes, bet šogad izpildījās sen nodomātais šķēršļu brauciens. Tā kā abas māsas, Gunta un Sandra Kūkas jau kādreiz bija piedalī-

jušās šādā izbraukumā, lūdzām viņām šo braucienu noorganizēt, ko viņas arī apņēmās.

Brauciens iesākās plkst. 9.30 no rīta Donkasteras iepirkšanās centrā. Labi, ka nebija tālu no mūsu mājām, jo izrādījās, ka mašīnai klusinātājs bija nokritis un to vajadzēja salabot pirms izbraukšanas. Piebraucām mirklī, kad pēdējās mašīnas gaidīja savu kārtu doties ceļā. Sandra iedeva lielu lapu ar visādiem jautājumiem un norādījumiem un mazu aploksnīti ar pārbaudes punkta atrašanās vietu, gadījumā ja apmaldītos, pierakstīja nobrauktās jūdzes un ievāca piedalīšanās naudu.

Tā nu devāmies ceļā. Braucām un meklējām krogus, baznīcas, upes, māju un cilvēku vārdus, uzņēmumus un skolas. Divi jautājumi gan radīja problēmas dažiem dalībniekiem. Vēlāk dzirdēju, ka uz jautājumu "Cik attejas Nr. 44" vienas mašīnas dalībnieki bija skrējuši mājai apkārt vairākas reizes, lai gan attapīgie to varēja izlasīt lielajā pārdošanas sludinājuma plakātā. Pēdējais jautājums šinī daļā attiecas uz ziloņiem un krāniem. Mašīnām ar vienu dzimuma braucējiem te radās nepārvaramas problēmas. Daži kautrējās doties mazās ēkas nepareizajā galā, un neviens nevarēja vīriešu daļā atrast ziloņus.

Uzsākot otro daļu bija jānoskaidro telefona kabineta numurs. Mums gadījās kāds pavecāks cilvēks, kas tanī brīdī kādam zvanīja. Viņš diezgan dusmīgi noskatījās uz mums, kad sākām lūrēt viņam pār plecu.

Braucām gan pa pazīstamiem, gan nepazīstamiem ceļiem. Tā kā jautājumi un norādījumi bija labi saprotami, varējām visas vietas atrast, ja nebrauca ātri. Divu mašīnu dalībnieki gan paspēja nomaldīties - vieni, redzot, ka pārējie dalībnieki brauc pretī, nodomāja, ka visi citi brauc nepareizi; otri nogriezās pa kreisi, nevis kā norādīts, pa labi.

Jautājumi, kas bija palikuši neatbildēti, bija dalībnieku neuzmanības un nepacietības dēļ. Kā piemēram, nevarējām atrast "G.T. man" Meijera skatlogā Ringvudas iepirkšanās centrā.

Tas izrādījās kurpju pāris šā veikala skatlogā, ko tikai pacietīgie bija ieraudzījuši.

Tiekoties ar pārējiem dalībniekiem Ferntree Gully nacionālajā parkā pie brīvdabas pavardiem un galdiem, kas ātri apklājās ar pudelēm, gaļu utt, sākās pārrunas par grūti atbildamiem jautājumiem. Visi bija lielā sajūsmā par braucienu un nospriedām, ka nākošgad atkal būs jāriko līdzīgs brauciens.

Kad bijām paēduši un padzēruši, daži devās mājās, jo bija diezgan pavēss - citi kavēja laiku spēlējot tautas bumbu. Šajā sportā iesaistījām gan jaunos, gan vecākos. Tā laiks pagāja nemanot, un tikai kad sāka palikt tumšāks nodomājām, ka būtu laiks doties mājās. Satiekoties nākošajā vakarā mēģinājumā vienīgā sūdzība bija par sāpošiem kauliem un muskuļiem.

Gunta.

Daci Bobetu - par 18 gadu nepārtrauktu dežošanu un darbošanos Sprigulītī,

Anitu Alpu, Jāni Bērziņu un Jāni Blūmu - par 15 gadu nepārtrauktu dežošanu un darbošanos Sprigulītī,

Juri Ruņģi, kādreizējo sprigulīti un tagadējo Jautrā pāra vadītāju - par 9 gadu ciešu sadarbšanos ar Sprigulīti.

Dibinātāju Intu Skrīveri godināja un pateicību izteica par viņas neizsīkstošu darbu un atbalstu sprigulīšu labā visus šos 25 gadus.

S.D.

Sprigulītis

25 GADI

Šā gada 29. aprīļa pēcpusdienā Lainema skolas zālē Sprigulītis svinēja savus 25 gadu darbības atceres svētkus. Ciemos atbrauca un ar dejām koncertā piedalījās tautas deju kopas Jautrais pāris un Rota, un ar dziesmām Sidnejas dziesmu vienības Namejs un Ziemeļbalss.

Tās pašas dienas vakarā visa lielā bijušo un tagadējo sprigulīšu saime kopā ar saviem ciemiņiem pulcējās Lietuviešu klubā un jautrā dejas solī līksmojās līdz agrām rīta stundām.

Svētdienas rītā, kad atnāca arī tie, kuri bija aizgājuši no balles mājās, visi atkal pulcējās atvadu brokastīs. Tās ilga līdz pievakarei, kad pēdējos ciemiņus izvadīja ceļā uz Sidneju.

Godinot Sprigulīša 25 gadu darbību, Sprigulīša dibinātāji pateicībā par sniegto atbalstu un draudzību par mūža biedriem uzņēma

ATRISINĀJUMS

PDC 40 uzdotai mīklai.

P	P	S	I	N	D	E	J	A	N	D	A	L	S	B	J
O	P	A	T	B	R	V	A	C	K	U	P	S	R	G	A
G	A	L	A	E	I	M	U	M	K	A	J	A	D	I	U
A	V	S	J	E	C	I	T	E	D	P	A	J	I	A	T
S	U	T	E	M	E	N	R	K	R	Z	A	E	K	J	R
A	J	E	D	U	Z	U	A	I	I	I	S	D	R	E	A
J	S	S	U	A	Z	M	I	L	Z	V	I	N	U	D	V
E	I	I	L	T	O	G	S	O	I	S	T	O	S	N	I
D	R	T	E	L	G	V	P	A	N	N	E	K	T	I	J
U	U	I	I	U	U	E	A	N	S	I	I	R	D	T	A
N	T	N	V	G	D	T	R	D	G	L	G	E	E	S	S
I	S	E	D	A	E	I	I	Z	U	A	N	P	J	K	T
T	N	T	U	G	J	L	S	I	N	D	U	U	A	U	U
N	U	I	M	E	A	U	Z	N	T	N	S	T	A	A	R
E	M	R	I	S	N	A	U	S	A	A	L	R	U	L	V
V	E	C	P	U	I	S	U	D	E	J	A	A	N	P	I

Liels "S".

AUSTRĀLIJAS
LATVIEŠU
28
KULTŪRAS
DIENAS
1978
GADA
ADELAIDE

Tautas dejas

Lūdzu katrai kopai sniegt vienu rakstura deju. Šī deja var būt vai no grāmatas, vai arī pašu būvēta. Dejai vajadzētu atbilst temai 'Bāliņš māsas dancināja', jo šāds ir uzveduma nosaukums. Deju būs jauzdejo un jānodejo nost, jo nebūs ne skatuves, ne priekškara. Lūdzu nosūtīt dejas notis un iespēlētu lenti līdz š. g. 1. jūlijam. Līdz ar mūziku lūdzu nosūtīt īsu aprakstu par deju, piemēram, "deja 8 pāriem, visas kustības notiek vienā dārziņā, deja ilgst 3 minūtes".

Sekojošās dejas izmantos kā kopdejas. Šīs dejas un šo deju mūziku kopas nevar lietot savām rakstura dejām. Kopām paziņos vēlāk, kad tuvāk būs zināms, kas brauks un cik, kuras kopdejas tām būtu jādejo.

Polkas mūzika (88 T.D. M45); Tautas polka; Plaukstiņu polka; Sijā auzas' Metieniņš; Pērkonītis (Pērkoņdeja); Jandaliņš; Jautrais pāris; Muskadrillis; Aglonas meiteņu deja; Vāveru polka; Magais dancis; Drižiņš; Saulīte (8 pāriem); Tukuma kadrils; Ventīņu deja; Bāliņš māsas dancināja.

IEPAZĪŠANĀS PANTS - katrai kopai jāuzraksta viens 4 rindu pantiņš, ko teicēji noskaitīs pirms sākas kopas rakstura deja. Pantā ir jāietilpst

- kopas vārds
- pilsēta vai vieta no kurienes kopa nāk
- rakstura deja, ko kopa dejo uzvedumā.

PAREDZĒTĀ PROGRAMMA. Laiki varētu vēl mazliet mainīties, bet ne ko daudz:

trešdien, 27. decembrī

plkst. 11.30 vadītāju sanāksme

plkst. 13.00 mēģinājums

ceturtdien, 28. decembrī

plkst. 13.30 vadītāju sanāksme

piektdien, 29. decembrī

plkst. 8.30 - 15.00 mēģinājums

plkst. 20.00 sarīkojums.

Tautas deju sarīkojumā ietilpinās karogu nodošanu un K.D. noslēgšanu.

Uzstāšanās notiks Apollo basketbola zālē, tāpat vietu trūkuma nebūs, jo lietosim apmēram 3/4 no laukuma.

Juris Skābe.

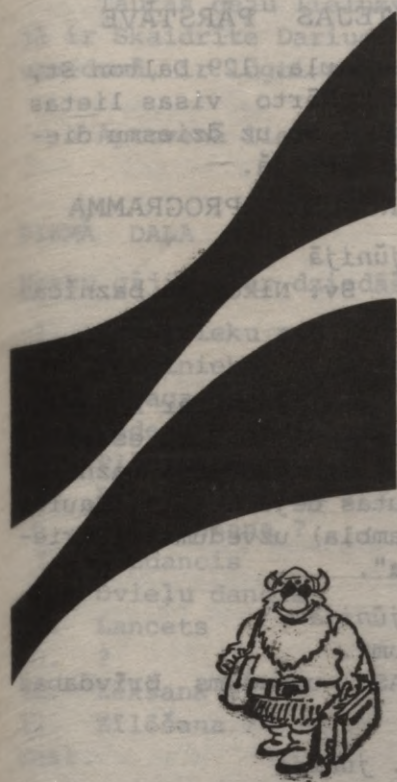
„Amber Sun“

Bez tautas deju lieluzveduma vēl notiks otrs, brīvdabas sarīkojums 26. decembrī. Šis sarīkojums ir paredzēts kā publicitāte austrāliešu publikai par mūsu Kultūras dienām un tādēļ tām dots nosaukums „Amber Sun”. Sarīkojums notiks Elder parkā (pie Torensa upes, blakus Festivāla namam) un ilgs visu pēcpusdienu. Sarīkojumā izcels mūsu dejas, dziesmas, mūziku un tautas tērpus. Arī cer izstādīt latviešu rokdarbus un pārdot ēdienus un dzērienus.

Rīkotāji cer, ka katra kopa varēs uzstāties ar trim dejām. Šī tautas deju kopu piedalīšanās dos sarīkojumam jautru un informālu atmosfāiru.

Maruta Šmita.

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU DZIESMU DIENAS

**BALTIJAS JŪRAS KRASTĀ — VISBIJĀ, GOTLANDĒ
1979. GADĀ — JĀNU NEDĒĻĀ, 19. — 22. JŪNIJĀ**

KĀPĒC GOTLANDE?

Rīkot dziesmu dienas Gotlandē ierosināja diriģents Alberts Jērums, pēc tam, kad bija izskanējuši skaistie dziesmu svētki Londonā, dziedātāji un klausītāji izklīduši savu malu kurais, rīkotājiem pēc lielā sprieguma iestāties klusums un atslābums, domām atkal vērsties uz nākotni.

Sastapties no visiem kontinentiem Gotlandē, pret Latvijas krastu, Visbijas senatnīgās dailes un Gotlandes dabas ielokā, sākumā likās tikai romantiska iedoma. Ierosinājumam saņemot spontānu atsaucību no visām pusēm, dažu mēnešu intensīvā darbā tā izauga par realitāti. Alberts Jērums pirms savas pārgrās aiziešanas aizsaules ceļos 1978. g. 6. janvārī vēl paguva dot metus svētku dziesmu rotai. Citiem nu darbu vest galā, celt tiltu pār jūru, pa kuru iet arī tiem, kas sapni par dzimteni sapņo zem rozēm.

Mūsu dziesmu svētki - kā Eiropā, tā Amerikā, Kanadā un Austrālijā - ir notikuši arvien labākās telpās, apmēšanās arvien labākās viesnīcās. Lon-

donas karālisko Alberta aulu un Vemblejas konferenču centra lieliskās telpas pārspēt nelikās iespējams.

Pasaules brīvo latviešu dziesmu dienas Gotlandē sāksies atgriešanās vienkāršībā. Gotlandē Hiltona un Seratona viesnīcu nav, vakartērpus nav ko līdzi ņemt. Bet Visbija dos mums kaut ko citu. Gandrīz visur agrākos svētkos esam dzīvojuši izklaidus, lielpilsētās daudzreiz neesam varējuši viens otru ne saredzēt, ne satikt. Arī sarīkojumu vietu izkliede lielajās pilsētās nerada kopības sajūtu.

Vecās Visbijas mūra ielokā būsīm tikpat kā savā pilsētā. Visbijā nav ne tramvaju, ne pazemju. Visas svētku sarīkojumu vietas būs ātri un viegli sasniedzamas, kājām ejot.

Visbijas Tautas nams, dēvēts par Pili - *Borgen*, būs mūsu rīcībā no agra rīta līdz vēlai naktij. Tur būs dziesmu dienu administratīvais centrs, tur ērtās telpās var sēdēt pie maltītes galda vienā laikā tuvu pie tūkstoš cilvēku. Tā būs viena no vietām, kur satiksīm viens otru, kur priecāsimies - arī vakaros un naktīs pēc sarīkojumiem.

Bet par visām lietām: no Gotlandes līdz Latvijai ir tikai 150,000 soļu! Tik tuvu un tomēr tik tālu!

EKSKURSIJAS

Gotlandē ir daudz skaistu un īpatnēju vietu, kuru apmeklēšanai paredzēti izbraukumi. Viens no tiem dosies uz salas austrumu krastu, kur Kathammaras līcī 1944./1945. g. ar zvejnieku laivām no Kurzemes krasta Gotlandi sasniedza daudz latviešu bēgļu.

APMEŠANĀS IESPĒJAS

Gotlandes tūrisma pārvalde dod dziesmu dienu rīcības komitejai pirmtiesības uz visām Visbijā un tuvākajā apkārtnē esošajām viesnīcu, pensionātu, izīrējamo dzīvokļu, atsevišķu istabu un vasaras mājiņu vietām.

Viesnīcu, pensionātu, vasaras mājiņu standarts dažāds. Ir istabas ar vannu vai dušu un tualeti, ir arī tādas, kurām trūkst vienas vai abu šo ērtību.

Apmešanās skolās tieši Visbijā. Skolas ir modernas ar dušu telpām u.c. labierīcībām. 6 - 8 gultas istabā, pašiem jāgādā par palagiem. Cena apm. kr. 20 personai par nakti.

Telšu laukumi Visbijas tuvumā spēj uzņemt lielu apmeklētāju skaitu.

SATIKSME AR GOTLANDI

Kuģu satiksme no Zviedrijas cietzemes uz Gotlandi atiet no trim ostām: Nineshamnas (Nynäshamn) Stokholmas tuvumā, Vestervikas (Västervik) un Oskarshamnas dienvidaustrumu Zviedrijā.

Gaisa satiksme ar Gotlandi iespējama ar četrētām lidmašīnām tieši uz Visbiju vai ar pārsēšanos Arlandā pie Stokholmas. Regulārās zviedru iekšzemes gaisa satiksmes līnija Linieflyg dod visiem dziesmu svētku apmeklētājiem 50% atlaidi lidojumam Arlanda - Visbija un apņemās gādāt par nepieciešamo lidojumu biežumu svētku nedēļā.

Gotlandē viesu rīcībā būs autobusi satiksmei ar Visbiju tiem, kas dzīvo ārpus pilsētas. Visbijas pašvaldībai bez tam ir 3000 izīrējami divriteņi.

RĪCĪBAS KOMITEJAS PĀRSTĀVE

Austrālijā Laila Lauļa, 129 Dalton St, Eltham, Vic 3095, kārtos visas lietas saistītas ar braucienu uz dziesmu dienām un apmešanos Visbijā.

SVĒTKU SARĪKOJUMU PROGRAMMA

Pirmdien, 18. jūnijā

Teātra izrāde Sv. Nikolaja baznīcas drupās.

Otrdien, 19. jūnijā

Dziesmu dienu atklāšana ar koncertu brīvdabas laukumā, svētku estrādē. Dievkalpojums Visbijas doma baznīcā. Austrālijas tautas deju kopu (Saules jostas ansambļa) uzvedums „Mārietas dziesma”.

Trešdien, 20. jūnijā

Dažādi sarīkojumi.

Raiņa DAUGAVAS uzvedums brīvdabas estrādē.

Ceturtdien, 21. jūnijā

Dažādi sarīkojumi.

Apvienotā kora koncerts brīvdabas estrādē.

Portlandes jauniešu ansambļa DZINTARA koncerts.

Piektdien, 22. jūnijā

Tautas deju uzvedums.

Jāņu vakars Baltijas jūras krastā dienvidos no Visbijas. Līgošana, jāņugunis krastmalā, dejas. Ievadā latviešu folkloras uzvedums.

CITI SARĪKOJUMI

Svētku programmā minēti līdz šim plānotie lielākie sarīkojumi. Svētku dienās notiks arī daudz citu uzvedumu un sarīkojumu mazākās, bet piemērotās un interesantās telpās, piemēram, Tautas namā un Sv. Nikolaja baznīcas drupās ar iebūvētu skatuvi. Paredzēti vēl šādi sarīkojumi:

teātra izrādes, rakstnieku saieti, jaunatnes koncerts, dzejas skandējumi.

Par programmas tālāko veidošanos rīcības komiteja sniegs informāciju latviešu preseī visos kontinentos.

Programmas apjomu ierobežos tikai dziesmu dienām paredzētais laiks, tās bagātību noteiks pasaules brīvo latviešu aktīvā līdzdalība un izjustā vajadzība nokļūt Gotlandē.

Tautas deju lieluzvedumu vadīs Ingrīda Leimane. Koordinatore Austrālijā ir Skaidrīte Darius. Braucēji uz Gotlandi, kuri vēlētos piedalīties lieluzvedumā, ir lūgti pieteikties pie Skaidrītes.

Aptuvenā lieluzveduma programma:

SAULGRIEŽI Tautas deju lieluzvedums

PIRMĀ DAĻA

Masku gājiens ar dziedāšanu.

Uznāk bērni un otrās dejas dejotāji.

1. Ķekatnieku rotaļa	bērni (liels aplis)
2. Ķekatnieks	vairāki (4-pāru puduros)
3. Nabaga deja	zēni (rindās)
- Padejoi saiminiece	dziesma - uznāk solisti
4. Plāniņa deja	solo
5. Bluķu vilkšana ?	vairāki (rindās vai lielos apļos)
6. Dedzināšana ?	vairāki (rindās vai lielos apļos)
7. Diždancis	vidējā/vecākā paaudze solo
8. Dvieļu dancis	vairāki (4-pāru puduros)
9. Lancets	vairāki (8-pāru puduros)
10. ?	solo ?
11. Lēkšana ?	vairāki
12. Zilēšana ?	vairāki
- Nost.

OTRĀ DAĻA

Dziesma. Uznāk bērni ar Jāņu zālēm. Uzdejo Austrālijas solo dejotāji.

1. Vainagu deja ?	Kautko ar ziediem, Jānīgu.	solo
2. Deja bērniem ?		visi bērni
3. Aglonas meiteņu deja		visas meitenes (apļos)
4. Zēnu deja ?	Kausu deja ?	visi zēni
5. Kopēja deja ar Jāņu izdarībām		vairāki
6. Zelta josta		solo
7. ?		vairāki
8. Saulīte		solo
9. ?		vairāki
10. ?		vairāki
11. Saules deja		vairāki
12. Sorkonais doubuleņš		vairāki
13. Saules rotaļa		vairāki
- Nost.

IZSTĀDES

Paredzēta latviešu mākslinieku gleznu izstāde. Visbijas pilsētas iestādes iecerējušas sarīkot arhαιoloģisku un etnografisku izstādi, kas rādītu arī kuršu un gotlandiešu sakarus. Eventuāli tām pievienosies vēl citas izstādes.

**PASAULES
BRĪVO
LATVIEŠU**

**DZIESMU
DIENAS**

VISBIJAS GOTLANDE
1993. gada 19. jūlijs

jeb

DIVU VAI VAIRĀKU VALODU PĀRVALDĪŠANA, PROBLĒMAS, KAS AR TO SAISTĪTAS,
UN KĀ ŠĪS VALODAS VISLABĀK APĢŪT.

Vija Sieriņa

(Turpinājums un beigas)

Daudzi no mums, Austrālijas skolās ejot, būs dzirdējuši anglo-sakšu zemēs izplatīto uzskatu, ka airbērna attīstībai kaitīgi mācīties vairākas valodas uzreiz, jo tās var radīt galvā sajukumu un pazemināt bērna inteliģenci. Šis uzskats bija galvenā kārtā dibināts uz pirmiem pētījumiem divu valodu prasmes (bilingualism) laukā. Tajos statistiski salīdzināja divu valodu pratējus velsiešu, dienvidafrīkāņu, portorikāņu un filipiniešu bērnus ar tās pašas zemes tā paša vecuma bērniem, kas prata tikai angļu valodu. Iznākums bija, ka inteliģences ziņā divu valodu pratēji atradās uz zemāka līmeņa. Āķis tomēr bija tas, ka pētnieki nebija vērā pēmuši bērnu sabiedrisko stāvokli, t.i., vai bērni nākuši no strādnieku šķiras, vidusšķiras vai profesionālās šķiras ģimenēm. Sešdesmitajos gados pētnieki sociolingvistikas laukā atrada, ka bērna valodas un inteliģences attīstībā lielu lomu spēlē tieši ģimenes sabiedriskais stāvoklis, dodot bērna augšanai kulturāli bagātu vidi, kā to varējām redzēt Mauriņas un Jurevica gadījumā, lai gan Jurevica tēvu pēc nodarbošanās varētu pieskaitīt strādnieku šķirai. Kad pētnieki sāka sabiedriskā stāvokļa faktoru kontrolēt, salīdzinot divvalodnieku grupas ar vienas valodas pratējiem tai pašā sabiedriskā šķirā, vienvalodnieku pārākums izzuda, un svāri sāka svērties uz otro pusi.

Ļoti interesantā rakstā par divu valodu prasmes neiroloģiju Ivans Lebruns (Yvan Lebrun, *The Neurology of bilingualism. Word*, April - August - December 1971, 179. - 186. lpp) citē nervu ķirurģu Wilder'u Penfield'u, kas 1939. gadā esot apgalvojis, ka „pirms 9 - 12 gadu vecuma bērns ir speciālists uz runāt mācīšanos. Tai vecumā viņš var iemācīties divas vai trīs valodas tik-

pat viegli, kā vienu.” (Lebrun, 179. lpp). Divdesmit gadus vēlāk (t. i., 1959. g.), viņš savas domas nebija mainījis un atkal apgalvoja, ka „bērns, kas agrā bērnībā dzird runājam trīs valodas un nevis vienu vien, iemācas visu trīs valodu pamatvienības bez liekas piepūles un valodas nejaucot.” (Turpat).

Pēc Penfield'a domām šai spējai pārslēgties no vienas valodas uz otru pamatā ir kondicionēts reflekss smadzenēs, kas jau no paša sākuma darbojas automatiski. Tā bērns spēj zibenīgi pārslēgties runājot, teiksim, ar māti, kas runā angļiski, vai tēvu, kas runā latviski. To ļoti veicīgi dara tulki, un to tāpat, jādōmā, ir arī darījusi Zenta Mauriņa.

Penfield's tālāk apgalvo, ka bērna smadzenēs lieli smadzeņu garozas laukumi ir brīvi, t. i., nav nozīmēti nekādām noteiktām funkcijām, un tie tad tiek nozīmēti valodai, ja bērns agrā bērnībā mācās vairākas valodas. Tādam cilvēkam tad arī vēlāk dzīvē ir vieglāk iemācīties citas valodas. Ja Penfield'am ir taisnība, tad nav ko brīnīties, ka Zenta Mauriņa ir spējusi apģūt septiņas valodas.

Neseni pētījumi (Heidi Dulay's un Marinas Burt raksts žurnālā *Language Learning - A Journal of Applied Linguistics* 1974. g. 24. sējuma 2. nummurā) norāda uz to, ka bērns valodu nemācās kā robots, un ka valodas apģūšana ir radoša faze. Tas nozīmē to, ka bērns no dzirdētās valodas ir spējīgs izlobīt valodas pamatstruktūru un to tad pielietot, darinot pats savus teikumus un izteicot savas domas. Šai radošai fazei bērns iet cauri, mācoties kā pirmo, t. i., mātes valodu, tā arī nākošo vai sekojošās valodas. Tātad - bērns nebūvē vis

valodu no atsevišķiem vārdiem kā no klucīšiem, bet gan ceļ to kā moderns arhitekts, vispirms saslienot tērauda ribas un režģi, un tad piepildot to ar betonu un izskaistinot ar apmetumu. Bet - lai bērns valodas struktūru varētu izlobīt, viņam ir jādzird pēc iespējas pilnīgu un tīru valodas modeli un jādod viņam iespēju ar šo modeli eksperimentēt, t.i., spēlēties. Šī spēlēšanās notiek, vai nu runājot ar citu cilvēku, vai arī savā nodabā „burbulojot”. (Šo „burbulošanas” fazi es novēroju pie abām savām meitām mācoties abas - latviešu un angļu - valodas.)

Vēl viens faktors - valodas prestižs - iespaido valodu mācīšanos vēlāk, kad bērns jau paaudzies un var pats noteikt par to, ko grib un ko negrib mācīties. Ja apkārtējā vidē valda uzskats, ka vairāku valodu prasana nav vēlama, vai tai nav nozīmes, jeb ka kādu zināmu valodu prot tikai zemākas šķiras ļaudis, tad bērns valodu atteiksies mācīties. (Pie „apkārtējās vides” šeit varam pieskaitīt arī vecākus, kas bērnam valodu var mācīt vai nu kā kautko vērtīgu, jeb tikai „ar gariem zobiem”.)

Šai sakarībā būtu interesanti iepazīties ar W. Lambert'a un D. Kemp'a darbiem (sk. J. J. Smolicz and M. J. Secombe, A study of attitudes to the introduction of ethnic languages and cultures in Australian schools, *The Australian Journal of Education*, 1977. g., 21. sej., 9. - 10. un 23. lpp).

Manuprāt optimālie divu valodu apgušanas apstākļi būtu:

- 1) mācīties valodas paralleli
- 2) pēc iespējas agri
- 3) nejaukt valodas avotus, t.i., viens cilvēks, viena valoda, un šis cilvēks šo valodu attiecībā pret bērnu, kas to mācās, lieto vienmēr
- 4) lietot pēc iespējas tīru valodu bez svešvārdu piemaisījuma

5) gādāt par to, lai bērnam, kas mācās divas valodas, būtu spēlūbiedri kā vienā, tā otrā valodā (t.i., gādāt par to, lai bērns ar latviešu spēlūbiedriem varētu runāt latviski. Daži pētījumi Dienvidāfrikā norāda uz to, ka vairāku valodu pratējiem par valdošo valodu kļūst valoda, kuru lieto ar spēlūbiedriem.)

6) lasīt grāmatas, avīzes, žurnālus

7) runāt un rakstīt abās valodās, nevis klausīties vien un tad atbildēt valodā, ko pārvalda labāk. Valoda, ko nerunā, kļūst par pasīvu valodu.

8) valodām jābūt uz viena līmeņa prestiža ziņā.

Tā kā mums, latviešiem, apstākļi ir tādi, ka savas dzīves lielāko daļu pavadām mītnes zemes vidē, mums valodas uzturēšana būs iespējama tikai, ja ģimenē uzturēsim tīru latviešu valodu. Mītnes zemes valoda gādās par sevi ar draugiem, skolām, avīzēm, televīziju un darba biedriem.

Nu beidzot varam jautāt: „Nu, labi, pieņemsim, ka cilvēks, kas prot vairākas valodas var vieglāk iemācīties vēl kādas valodas, un pieņemsim, ka viņš līdz ar to gūst plašāku skatu uz dzīvi; bet vai tādēļ mums pašiem jā-mācās un varbūt arī saviem bērniem jā-māca tieši latviešu valodu, ko runā labi ja divi miljoni cilvēku?”

Uz šo jautājumu gribētu atbildēt ar domu, ko izteica Aija Beldeva savā latviešu folkloras referātā Melburnā 1977. g. Kultūras dienās: latvju tautas daļa, kas dzīvo trimdā, ir kļuvusi par globālu tautu, un kā tādai tai ir mūsu vēsturē vēl līdz šim nebijusi izdevība smelties gudrības no visu tautu apcirkņiem un, tās pārvērtējot, darīt tās par latvju tautas gara mantām. To darīt varam tikai tad, ja paliekam latvieši un protam savu valodu, jo valoda ir kultūras kodols. Jeb vai jūtamies tiesīgi lemt, ka latviešu kultūra cilvēcei neko vērtīgu nevar sniegt, un ka to jāpiepulcina veļu saimei?

Kādu ceļu mums iet?

LSDSP Fonds sakariem ar Latviju

(Red. piezīme. Sapēmām lūgumu no LSDSP JK priekšsēža Aša Lejiņa pārspiest divus rakstus no izdevuma Brīvība. Pirmais, LSDSP deklarācija par sakariem ar tautu Latvijā, jau publicēts Austrālijas Latvietī nr. 1425. Šeit sniedzam otro rakstu, par FSL statūtiem.)

Latvijas Socialdemokratiskās Strādnieku Partijas Ārzemju Komiteja š. g. marta sēdē pieņēma statūtus Fondam sakariem ar Latviju un ievēlēja fonda valdi.

Statūti

Mērķis

Lai veicinātu abpusīgus sakarus ar Latviju Helsinku līguma garā, LSDSP AK nodibina „Fondu sakariem ar Latviju” (FSL).

Fonda līdzekļi

1. A. Lejiņa ziedotais pamatkapitāls Zv.kr. 3000 apmērā;
2. Organizāciju un privātpersonu ziedojumi;
3. Dažādu organizētu sabiedrisku pasākumu iepēmumi.

Fonda pārvalde

1. FSL pārvalda LSDSP AK ievēlēta trīs locekļu valde.
2. FSL valdi ievēl reizi gadā.
3. Fonda valde pieņem lēmumus ar vienkāršu balsu vairākumu.
4. FSL darbību un kases grāmatas revīdē LSDSP AK revīzijas komisija reizi gadā.
5. Budžeta gads ir no 1. oktobra līdz 30. septembrim.
6. FSL valde vismaz reizi gadā sniedz pārskatu par savu darbību LSDSP Ārzemju komitejai.

FSL likvidācija

1. FSL likvidējams, ja to pieprasa 2 valdes locekļi un atbalsta LSDSP AK ar divu trešdaļu balsu vairākumu pilntiesīgā sēdē.
2. FSL atlikums izlietojams LSDSP publikāciju izdošanai.

Ārzemju komiteja ievēlēja fonda valdi sekojošā sastāvā: pr-dis Bruno Misiņš, sekretāri Vilnis Zaļkalns un Atis Lejiņš.

Dzelzs aizkars, kas joprojām šķir Latviju no rietumu pasaules, nav tik ciešs kā agrāk. Radušās spraugas jāizmanto abu tautas daļu sakariem. Tā dzimtenes latvieši var iegūt informāciju par apstākļiem Rietumos, trimdas latvieši - ieskatīties savas tautas patiesajā dzīvē.

No Latvijas gara dzīves darbinieku spēju līmeņa - un līdz ar to visas tautas! - vistiešākā mērā atkarīgs latviešu tautas stāvoklis dzimtenē. Ilga atšķirtība un tikai daļēja iespēja iepazīties ar attiecīgo ārzemju literatūru dažādās nozarēs mazina Latvijas zinātnieku, tehnisko darbinieku un mākslinieku iespējas savu spēju pilnīgai attīstīšanai.

Mūsu iespējas ko darīt šīs nevēlamās attīstības grozīšanai nav tik mazas, kā daudzreiz iedomājamies, bet tas atkarīgas arī no materiālajiem līdzekļiem.

LSDSP Fonds sakariem ar Latviju lūdz tautiešu atbalstu konkrētu sakaru izveides darbam.

Iemaksas fondam sūtāmas uz sekojošo adresi: Bruno Misiņam, Box 40 241, S-103 44 Stockholm 40, Sweden. Lietojot pasta tekošo lēsi Zviedrijā - postgiro 45 83 35-7 Lettlands SAP, Stockholm.

Fonda valde.

4. Vispasaules Latviešu Jaunatnes Kongresa priekšdarbi ievirzījušies „pēdējā taisnē” - tā ziņo 4. VLJK rīcības komiteja. Ir jau saņemti pirmie 40 pieteikumi - sevišķu ievēribu guvis M. Mežmalietis no Anglijas, kas ar pilnas reģistrācijas naudas iemaksu kļuva par pirmo 4. VLJK dalībnieku/atbalstītāju.

Sakarnieki ar Viljamsa koledžu sadarbībā ar koledžas administrāciju izkārtu autobusa braucienus no Bostonas Dziesmu svētkiem uz kongresa vietu. Autobusi aties pirmdienas vakarā, 3. jūlijā, pēc kopkora koncerta. Visi kongresa dalībnieki ir aicināti uz pirmdienas vakara iepazīšanās balli. Pēc kongresa noslēguma, sestdien, 8. augustā, autobusi nogādās jauniešus atpakaļ uz Bostonu.

4. VLJK programmas priekšdarbi ir gandrīz nobeigti. Kongresu ievadīs Dr. Vairas Freibergas referāts „Latviešu sabiedrība un jaunatne” un Dr. Rasmus Kārklīņas priekšlasījums „VLJK: jēga un jēdziens”. Otrdienas pēcpusdienā paredzēts Dr. Joachima Brauna apskate par „Latvijas mūzikas mākslu Padomju varas apstākļos”. Šo triju referātu virsrakstos iezīmējas dienas programmas galvenās novirzes - sabiedrība, jaunatnes pašanalīze, kultūra un politika. Literātūrzinātnieki Dr. Valters Nollendorfs un Dr. Maruta Lietiņa-Ray iztirzās „Latviešu valodas nākotnes izredzes emigrācijā” un koreferātus par tematu „Vai nepieciešama jauna trimdas nacionālpolitikas koncepcija” sniegs Dr. Andrievs Ezergailis un socialdemokrātu avīzes redaktors Jānis Ritums. Socioloģisku pārskatu par emigrācijas jaunatnes asimilāciju dos Dr. Solveiga Miezīte un Aldis Putniņš. Zināmu pretmetu varbūt sastaps Dr. Valdas Melngailis un Aijas Beldavas priekšlasījumā par tautas gara mantām svešumā. Ievadu šodienas Latvijas jaunatnes ikdienā dos Rita un

Pāvils Brūveri. Emigrācijas jaunatnes īpatnējo vietu kultūras sakaru kontroversijā apskatīs *ELJAS Informācijas* redaktors Vilnis Zaļkalns un par Latvijas vēstures pētniecību šodienas Latvijā referēs Jānis Krēsliņš Sr. Par tekošo momentu trimdas nacionālpolitikā ziņos pārstāvis no PBLA. Īpaša paneldiskusija, t. s. „apvienību panelis”, salīdzinās faktorus, kas ietekmē latviešu jaunatnes apvienību darbību dažādos kontinentos. Zem jautājuma zīmes ir nonākušas iecerētās pārrunas par „Trimdas analīzi”. Divi no aicinātajiem referentiem izteikuši šaubas par to, vai varēs kongresā ierasties.

Dienas programmu papildinās kultūrāli sarīkojumi un pārrunu grupas. VLJK ietvaros uzstāsies Eiropas vīru koris Mārtiņa Zandberga vadībā, kā arī divi eksperimentālie teātri. „Mālu ansamblis” no Stokholmas izrādīs S. Beketa lugu „Gaidot Godo” Jura Kronberga tulkojumā. Toronto „Pēdējie āksti” viesosies ar uzvedumu „Zilonis un latviešu jautājums”. Starp kongresa darba grupu tematiem paredzēti - nacionālpolitika, latviskā audzināšana, latviskā izglītība svešumā, cilvēktiesības, kultūras sakari, vispasaules kongress. Darbosies kongresa koris, kongresa avīze, tautas deju un sporta grupas.

4. VLJK paredzētas divas balles - iepazīšanās vakars pirmdien, 3. jūlijā, un pirmās VLJK desmitgades atceres balle piektdien, 7. jūlijā. Paredzēts arī literārais cēliens, raibais vakars, kurā uzstāsies ātržimētājs E. Keišs, un estrādes mūzikas koncerts. Būs kongresa krogs ar vieglas mūzikas priekšnesumiem. Pa dienu uzsāktās debātes varēs turpināt vakara pārrunu posmos.

Pēc sarakstes ar 4. VLJK iesaitītajām jaunatnes apvienībām pieņemts lēmums, ka ikkatrs jaunietis zem 36 gadu vecuma varēs būt balstiesīgs kongresa dalībnieks, neatkarīgi no piederības kādā jaunatnes organizācijā. Nav patiesas ziņas, ka Vispasaules kongresā izdalīs balsošanas zīmes tikai atsevišķu jaunatnes apvienību biedriem.

Uz redzēšanos 4. VLJK!

4. VLJK rīc. kom.

Mani 25 gadi ar Sprigulīti

Domāju, ka esmu vienīgā aktīvā tautas deju kopas vadītāja Austrālijā ar 25 gadu nepārtrauktu vienas kopas vadīšanu. Atmiņās pārstaigājot šos garos gadus, un atceroties piedzīvotos priekus un bēdas, vilšanos un sašņiegunus, vēlos dalīties ar savu pieredzi šīs pārdomās ar Pa dejas ceļu lasītājiem.

Savus 25 darbības gadus iedalīdīvos galvenos posmos.

Pirmā, sākuma posmā, kad kā vadītāja biju vienādā vecumā ar dejojājiem, un bez pieredzes kā dzīves, tā dejas mākā. Šādā situācijā atrodas visi tie jaunie vadītāji, kuri paši, būdami kopas dejojāji, pārņem vadību no iepriekšējā vadītāja, jeb arī apstākļu ierosmē dibina jaunu kopu. Dabīgā dejojāju reakcija ir apšaubīt un pārbaudīt šā vadītāja spējas. Tā šim jaunajam vadītājam ir jāpārlicina ne tikai sevi, bet arī savus dejojājus par sava darba pareizību. Šis sākuma posms nav viegls un ir vajadzīga stipra griba un darbs, lai nodibinātu kontaktu ar dejojājiem un iegūtu vajadzīgo autoritāti. No savas pieredzes, un varbūt ar to palīdzot kādiem jauniem vadītājiem šodien, teikšu, ka vadītājam palīdz

i) draudzība - draugi, dejojāji, kuri atbalsta vadītāju un pārlicina arī pārējos dejojājus uzticēties jaunajam vadītājam

ii) iecietība - ne tikai pret saviem dejojājiem un viņu kļūdām, bet arī pret pārējo apkārtni. Būs daudzi, kuri mēģinās mācīt un dot padomus, derīgus un nederīgus. Uz klausot ikvienu, un izpildot vajadzīgo un derīgo, paplašinās zināšanu pasaule

iii) dejas māka - vadītājam palēnām ir jāapgūst visas iespējamās zināšanas par tautas dejām, tradīcijām, dainām un vēsturi

iv) griba un izturība - ja tās nav, tad ieteicu vadītāja darbu neuzņemt.

Otrais posms, kad gadiem ejot un paaudzēm mainoties gadu starpība starp mani un maniē dejojājiem kļuva arvien lielāka. Līdz ar iegūto pieredzi dejas laukā un autoritāti attieksmēs ar dejojājiem tagad kā galveno vajadzību savā vadītājas darbā uzskatu patiesas draudzības saites ar saviem dejojājiem - to draudzību, kas arvien vēl atļauj man izprast mūsu jauno paaudžu dzīves uzskatus un viņiem cienīt manējos. Šī draudzība neizsakās pagodinājumu uzrunās, 'kundze' vai 'tante', bet gan cieņā, ar kādu vadītājs un dejojāji saprotas savā starpā. Šī savstarpējā cieņā vadītājs un dejojāji kļūst tā ideālā vienība, kura tad spēj gāzt kalnus un šķērsot jūras!

Nobeidzot savas pārdomas ar jau trāku noskaņu komentēšu uz bieži dzirdēto prātojumu, ka vadītājam ir jābūt 'pārcilvēkam'.

Nē!!! Tikai apbrūpotam ar izturību paciest visu, kas tiek krauts uz viņa pleciem, pagriezt kurlo ausi pret dejojāju untumiem, tīrīt balles zāles, šūt neskaitāmus tautas tērpus un mierināt papus un mammas, ka viņu dēli un meitas ir gluši tādi paši un dara to pašu, ko viņi savā jaunībā.

Skaidrīte Darius.

DZIRNAVIŅAS

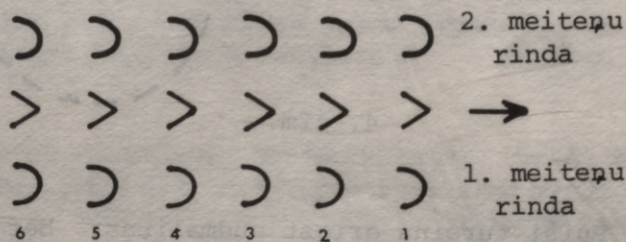
Choreografija: Skaidrīte Darius.

Rakstīta 1976. g. Saules jostai.

Deja 6 - 8 trijniekiem, vienā trijniekā viens puisis un divas meitas.

Izejas pozīcija: kā 1. zīm.

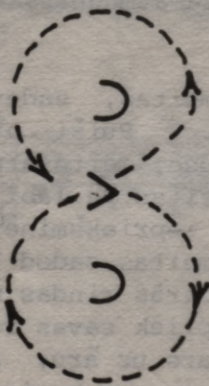
(Vēlams, ka meitenu rindas būtu atšķirīgos tautas tērpos.)

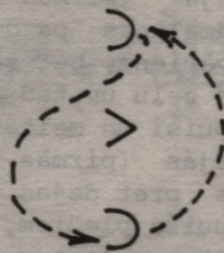
1. zīm.

1. tūre

- 1 - 4 t. No kreisās puses skrienot uz labo pusi, uznāk uz skatuves. Puisis saņemis meitu iekšējās rokas, ārējās nolaistas gar sāniem.
- 1 - 4 t. Puisis apskrien astotnieku ap savām meitām (2. zīm.).
- 5 - 8 t. Meitas izmainās vietām (3. zīm.) un jaunā vietā 2x apgriežas uz vietas.
- 5 - 8 t. Meitas atkārtojot iepriekšējo atgriežas vietās.

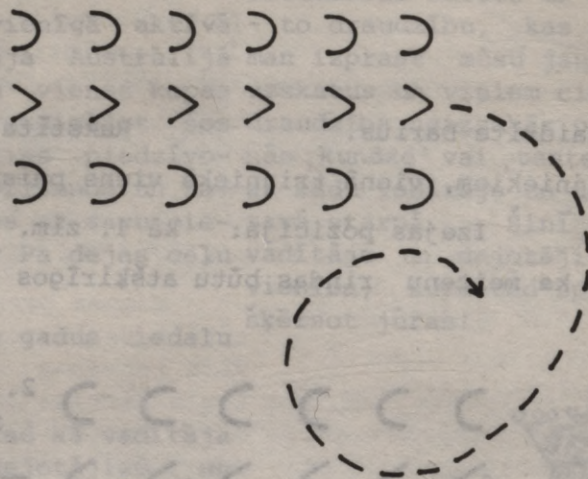
2. zīm.

3. zīm.

2. tūre

- 1 - 4 t. Puiši izskrien lokveida kolonā pret dejas ceļu (4. zīm.). Meitas pagriežas ar sejām pret skatītājiem.
- 1 - 4 t. Puiši sadod labās rokas un turpina griezt sudmaliņas pret dejas ceļu.

4. zīm.

- 5 - 8 t. x 2 Puiši turpina griezt sudmaliņas, bet tagad paņem līdz savas pirmās rindas meitas. Pirmās rindas meitas virzās uz labo pusi, lai katra pievienotos sudmaliņām tanī pašā vietā. Ejot sudmaliņas, meitām brīvās rokas paceltas plecu augstumā. Beidzamajā taktī puiši, griežot meitas sev pa priekšu, iegriež viņas sudmaliņu vidū. Tagad visi ir ar sejām pa dejas ceļu. Puišiem brīvās rokas plecu augstumā. Otrās rindas meitas stāv uz vietas.

3. tūre

- 1 - 4 t. x 2 Griežot sudmaliņas pa dejas ceļu puiši ņem līdz savas otrās rindas meitas, sākot no kreisās puses. Otrās rindas meitas virzas uz kreiso pusi, lai katra pievienotos sudmaliņām tanī pašā vietā. Ejot sudmaliņas, meitām brīvās rokas paceltas plecu augstumā.
- 5 - 8 t. x 2 Katrs trijnieks saslēdzas ciešāk kopā: puisis ar nolaistām rokām saņēmis meitu iekšējās rokas, meitu ārējās rokas gar sāniem. Trijnieks 2x apgriežas uz vietas pret dejas ceļu (vidus meita iet uz priekšu, un āra meita atmuguriski).

4. tūre

- 1 - 4 t. x 2 Iekšējās (pirmās rindas) meitas, sadevušās kreisās rokās, griež sudmaliņas pa dejas ceļu. Puiši ar otrām meitām Garā danča satvērienā, bet zēns iekšpusē, meita ārpusē, skrien 8 soļus pret dejas ceļu un tad apgriež meitas pa labi (meita dejo apkārt puisim); puiši un meitas atkārtoti iepriekšminēto.
- 5 - 8 t. x 2 Iekšējās (pirmās rindas) meitas sadod labās rokas un griež sudmaliņas pret dejas ceļu. Otrās rindas meitas uzliek savas rokas uz puiša pleciem, puisis apliek savas rokas meitai ap vidu, meitas skats uz centru, puiša skats uz āru, ar sāpus pievilciena soli virzas pa dejas ceļu (puisis pa kreisi, meita pa labi). Beidzamā taktī puiši dodas uz centru un pirmās rindas meitas nāk uz āru.

5. tūre

1 - 4 t. x 2 Puiši, sadevuši kreisās rokas, griež sudmalīpas pa dejas ceļu. Meitas iet viju, sākot ar labo roku. Pirmās rindas meitas virzas pa dejas ceļu, otrās rindas meitas pret dejas ceļu.

5 - 8 t. x 2 Puiši, sadevuši labās rokas, griež sudmalīpas uz pretējo pusi. Meitas maina virzienu un nāk viju atpakaļ. Beidzamā taktī puiši nāk ārā no centra un otrās rindas meitas dodas uz centru.

6. tūre

1 - 4 t. x 2 Otrās rindas meitas, sadevušas kreisās rokas, griež sudmalīpas pa dejas ceļu. Puiši saņem pirmās meitas valējā vidukļa satvērienā, brīvās rokas abiem paceltas plecu augstumā un griež tās pa kreisi (meitas uz priekšu).

5 - 8 t. x 2 Otrās rindas meitas sadod labās rokas un griež sudmalīpas uz pretējo pusi. Puišis ar seju uz āru saņem pirmās rindas meitas abas rokas (meita ar skatu uz centru) un dejo divus palēciena soļus pa dejas ceļu, tad divus soļus atpakaļ, un tad strauji apgriežas pa labi tanī pašā satvērienā. Atkārto iepriekšminēto.

7. tūre

1 - 4 t. x 2 Visi griež sudmalīpas pa dejas ceļu. Otrās meitas sudmalīpu centrā, pirmās ārpusē ar ārējo roku paceltu plecu augstumā.

5 - 8 t. x 2 Atkārto 3. tūres 5 - 8 t. x 2. Beidzamā taktī izveido dārziņu.

8. tūre

1 - 4 t. x 2 Visi skrien dārziņā pa dejas ceļu.

5 - 8 t. x 2 Dejo nost.

DZIRNAVĪNAS

1 2 3 4
C G C

5 6 7 8
G C F C G C

RADU RAKSTI

senči?

vecvectēvs - vecvecmāte kā vectēvs
 vectēvs - vecāmāte

kā tēvs

tēvocis - tēva māsa kā tēvocis
 brālēns - māšica kā tēvocis
 mātes brālis - mātes māsa
 kā tēvocis

brālis - mārša (svaine)

māsa - znots (svainis)

brālietis - brālene

vedekla - dēls

meita - znots

māsēns - māšene

mazdēls - mazmeita

kā dēls

kā mazdēls

mazmazdēls - mazmazmeita

vīra tevs - vīra mate
 (tēvocis) (māšice)

tēvocis - māšice
 (osvis) (osve)

pats - svainis

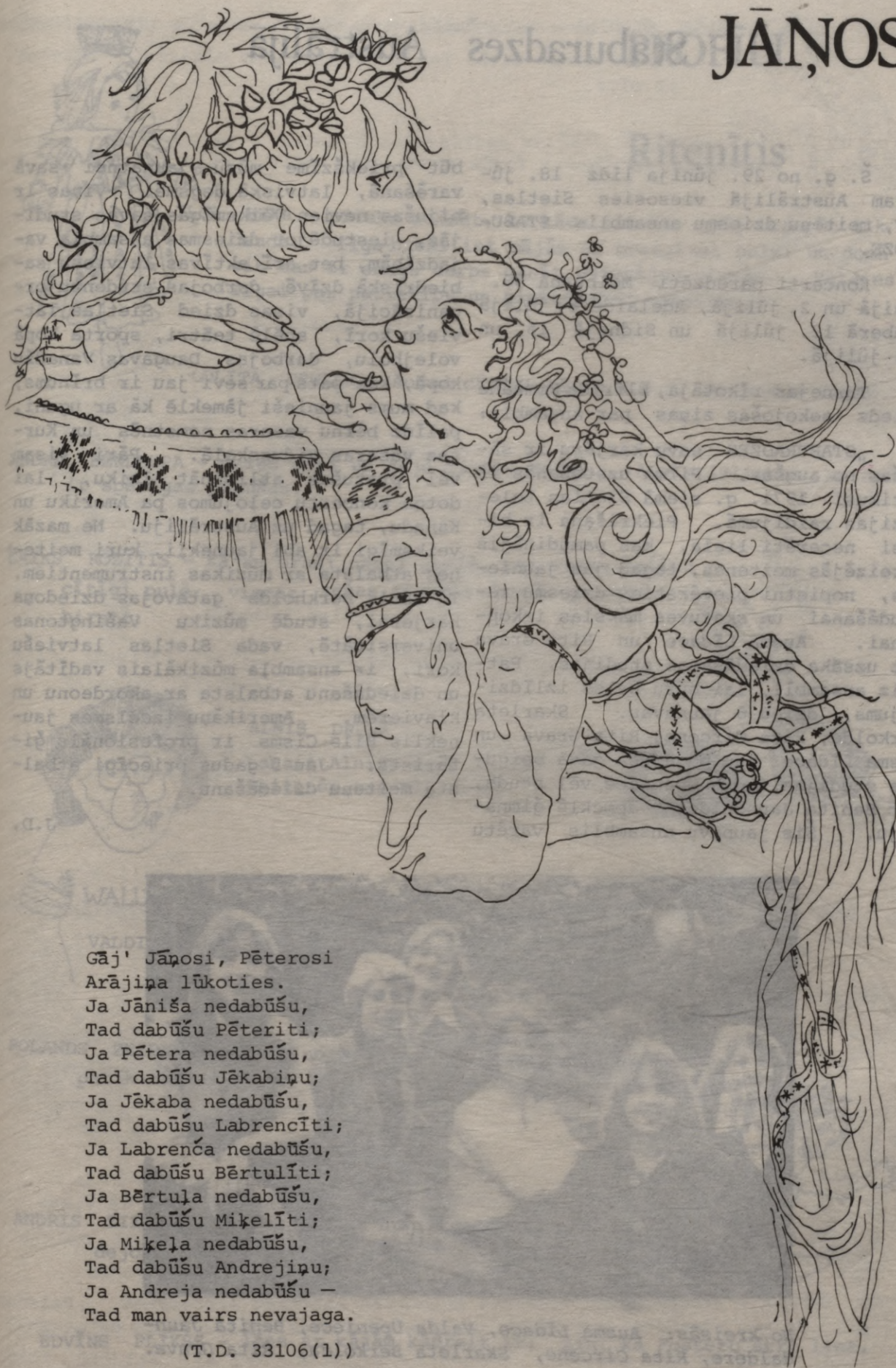
svaine - ķelvainis
 (māšice)

svainēns - svainene

pati - vīrs - mārša dieveris - ūietaļa

dieverēns - dieverene

JĀNOS

Gāj' Jānosi, Pēterosi
Arājiņa lūkoties,
Ja Jāniša nedabūšu,
Tad dabūšu Pēteriti;
Ja Pētera nedabūšu,
Tad dabūšu Jēkabiņu;
Ja Jēkaba nedabūšu,
Tad dabūšu Labrencīti;
Ja Labrenča nedabūšu,
Tad dabūšu Bērtulīti;
Ja Bērtuļa nedabūšu,
Tad dabūšu Miķelīti;
Ja Miķeļa nedabūšu,
Tad dabūšu Andrejiņu;
Ja Andreja nedabūšu —
Tad man vairs nevajaga.

(T.D. 33106(1))

Staburadzes Austrālijā

Š. g. no 29. jūnija līdz 18. jūlijam Austrālijā viesosies Sietlas, ASV, meiteņu dziesmu ansamblis STABURADZE.

Koncerti paredzēti Melburnā 30. jūnijā un 2. jūlijā, Adelaidē 8. jūlijā Kanberā 12. jūlijā un Sidnejā 15. un 16. jūlijā.

Turnejas rīkotāja, Elfrīda Rimšāne sniedz sekojošas ziņas par ansambli:

„STABURADZES savu karjēru ir sākušas no augšas. Pirmā uzstāšanās ir notikusi 1971. g. ziemā Sietlas televīzijas raidījumā. Piekrišana ir bijusi necerēti liela, kas pamudinājis toreizējās meitenes, tagad jau jaunietes, nopietni pievērsties dziesmu iestudēšanai un skatuves mākslas izkopšanai. Ausma Līdace un Rita Grava pat uzsāka dziedāšanas studijas. Patreiz ansablī, lai būtu balss izlīdzinājums, dzied 6 jaunavas. Skarleta Berkolde, Rita Circene, Rita Grava un Ausma Līdace jau pagājušā gadā beigušas studijas, Valda Upeniece vēl studē, bet Benita Jaundaldere apmeklē ģimnāziju. Šis jaunavu ansamblis varētu

būt priekšzīme mūsu jaunatnei savā varēšanā, latviskā degsmē. Viņas ir bijušas nevien veiksmīgas savās studijās, iestudējot dziesmas ansambļa vajadzībām, bet arī aktīvas latviešu sabiedriskā dzīvē, darbojas studentu organizācijā, visas dzied Sietlas latviešu kori, spēlē teātri, sporta kopā volejbolu, darbojas Daugavas Vanadžu kopā, kas pats par sevi jau ir brīnums, kad mums jaunieši jāmeklē kā ar uguni, palīdz bērnu vasaras nometnēs un Kurasas vasaras vidusskolā. Pāri visam vēl pratušas atlicināt laiku, lai dotos koncertu ceļojumos pa Ameriku un Kanadu, tagad uz Austrāliju. Ne mazāk veiksmīgi ir abi jaunekļi, kuri meitenes atbalsta ar mūzikas instrumentiem. Tā Pauls Berkholds gatavojas dziedoņa karjerai, studē mūziku Vašingtonas universitātē, vada Sietlas latviešu kori, ir ansambļa mūzikālais vadītājs un dziedāšanu atbalsta ar akordeonu un klavierēm. Amerikāņu izcelsmes jauneklis Bils Cisms ir profesionāls ģitārists. Jau 5 gadus priecīgi atbalsta meiteņu dziedāšanu.

J.D.

No kreisās: Ausma Līdace, Valda Upeniece, Benita Jaundaldere, Rita Circene, Skarleta Berkolda, Rita Grava.

PROFĪLI

Ritenītis

ILGA BEKA - prieks redzēt, ka kāds cilvēks spēj izturēt tik daudz. Ilgabieži iet mājās ar nosmakusi balsi un domā cik tas ir smags darbs ganīt dejotājus vietās. Paldies Ilgai par pacietību un piektdienas vakariem.

LOLITA DRULLE - šogad cītīgi mācās H.S.C. un jaunas dejas.

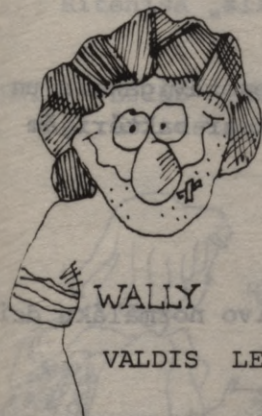
ANDRA BENDRUPA - dzied korī un dejo tautas dejas. Ausīm izliekas, ka Andrai ir spēcīgas plaušas.

ĒRIKS ROZĪTIS - Kājas braši necel augšā, bet jauno mašīnu cītīgi pulē: vismaz sešas stundas dienā, ar zobu birsti.

ALNIS DRUVA -

Labais Alnis, garš ir gan,
Meitenēm tas tik svan.

WALLY

VALDIS LEINASĀRS - sen neredzēts dejotājs, "Stay Cool Wally".

ROLANDS ZEIDAKS - viens no mūsu jaunākiem dejotājiem, laikam patīk tautas dejas lekt, kā arī bumbu sist.

ANDRIS ZIEDARS - bārdu audzēt nu ir gana, tagad modē dejošana.

EDVĪNS PLIKŠS - lēns ar kājām kādreiz ir; zin, kā Fosteru ātri liet.

VALDA LIEPIŅA - ļoti čakla, izdarīga locekle ne tikai Ritenīti, bet vairākās citās latviešu biedrības nozarēs. Latvija ir mīļa.

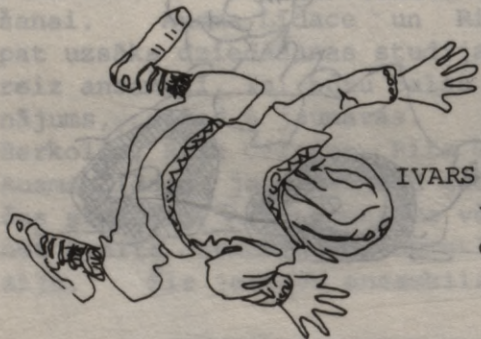
CYNTHIA ZEIDAKA - forša mamma, kas katru nedēļu tālu ceļu ved.

INDRA ĀDAMSONE - viņas visparastākais jautājums: ko mēs tagad daram? darīsim? izdarījām?

ZAIGA ANDERSONE - visjaunākā Ritenīša dejotāja.

ANDA ANDERSONE - labi iedzīvojusies Ritenīša dejotāju kompānijā.

IVARS DRAGŪNS - Ritenīša ilgākais, pastāvīgākais un visprātīgākais (?) dejotājs. Vēl ar baktērijām cīnās.

VERA KAĶE - uzauga starp kolalāciņiem Hīlsvilē, bet tagad dzīvo normālāku dzīvi starp Melburnas letiņiem.

ANITA BERGMANSONE - Anitai ir klusāka balss, salīdzinot ar pārējām Ritenīša uzdzīvotājām - lūdz klausieties!

VIKTORS ŠVARCS - Labs dejotājs, labs smaids, zin kā visus iepriecināt.

BIRUTA EGLĀJA - visdarbīgākā sieviete Melburnas latviešu sabiedrībā. Paldies, paldies par akordeona spēlēšanu katru piektdienas vakaru, mums pateicības vārdi pietrūkst.

MĀRA PACERE - jauka locekle, izpalīdzīga visiem, īpaši kad „vēl vienu zēnu vajaga”.

ARNIS BERGMANSONS - Melburnā ir skaistas meičas, Brisbanē tā skaistākā.

EDVĪNS ŠVARCS - Mīļš un draudzīgs viņš jau ir, prot ar meičām polku griezt.

ĢINTA VEINBRANTE - spējīga dejotāja. Prot tautas dejas lekt un kārtīgi slīdēt ciešā tango solī pa balles grīdu.

INGRĪDA VĪKSNE - bieži redzēta sēžam uz Arņa Vējiņa motocikleta aizmugures riepas.

DAINA DRULLE - Lolitas vecākā māsa, sāks studēt medicīnu. Cerams, ka varēs Ritenīša „slimākos” izārstēt.

ARNIS VĒJIŅŠ - ZOBAINS "EH Holdenis", izjaukts motociklets, smuka meitene, vai skrūvītes vajaga?

MĀRA BAUMANE - Ingrīdas draudzene, ir arī ieguvusi Arņa labvēlību. Arnis ir laikam populārs, pilngadīgs jauneklis.

ANDRIS BĒRZIŅŠ - laikam būs labs dejotājs: polkas soli tas jau māc.

ASTRĪDA PĒTERSONE - izdarīga meitene, patīk ar to Švarcu (Ed.) dejt.

INĀRA OZOLIŅA - tā nerātne meitene, kas visu šķandālu uzmeta uz šīs lapas.

Sprigulīša ceļojošo balvu (šķīvi) saņēma ALTDK vadītājs Juris Ruņģis no Ritenīša vadītājas Ilgas Beck'as un pasniedza Sprigulīša vadītājam Skaidrītei Darius'ai Sprigulīša 25 gadu darbības jubilejā. Pasniegšana notika Jaunatnes dienu tautas deju uzveduma starpbrīdī Operas nama Recording zālē aizkulisēs. Liecinieks bija Uldis Siliņš.

1978./79. g. LJAA valdi pārņemusi dejojotāji. Jaunā valdē ievēlēja Jautrā pāra dejojotājus Laumu Treimani (valdes priekšsēde) un Pēteri Pinceru, un Rotas dejojotājus Māri Bruzguli un Andru Roni. Nedejojotāji valdē ir Māra Rozīte un Jānis Čēčiņš. Jānis Čēčiņš ir kādreiz dejojis Rotā un Jautrā pāri.

Jaunatnes dienu masku balles laikā kaimiņi 27 reizes zvanīja policijai sūdzēties par mūzikas skaļumu.

„Pēdējos 10 gados neesmu bijis tik patīkami pārsteigts.” - dzejnieks Teodors Tomsons par 17. Jaunatnes dienu teātra izrādi, Egila Ķipstes KLĪNIKA.

17. Jaunatnes dienām radio stacija 2EA Sidnejā veltīja 3 latviešu valodas raidījumus. Viens no šiem raidījumiem bija pirmais „live” raidījums latviešu programmu vēsturē.

Vēl par radio raidījumiem. Jautrā pāra dejojotāja Ilona Sauka strādā dažus vakarus nedēļā kā „disc jockey” nesen dibinātā raidstacijā Kempbeltaunā Sidnejas priekšpilsētās.

Adelaidietis Valdis „Smaidonis” Jaudzems gandrīz netika mājās no Jaunatnes dienām. Aizgulējās un nokavēja 2 lidmašīnas. Tomēr trešo nenokavēja.

17. Jaunatnes dienu tautas deju uzvedumā piedalījās jauna grupa - Adelaides Rota. Grupa sastāvēja no viena adelaidiešu pāra un diviem sidnejiešu pāriem.

17. Jaunatnes dienu jaunākie jaunieši bija Elga Rodze-Ķīsele un Teobalds Kalniņš.

Ačkupu dejoja Sprigulītis un Jautrais Māris.

„17. Jaunatnes dienu mākslas izstādes gleznu daļa godalgas dalīja vienaldzīgi.” - 2EA radio raidījums.

Kāpēc Jaunatnes dienu kasieris Pēters Pincers vairs nevar apsēsties?

Sprigulīša Jānis Blūms saderinājies ar Jautrā pāra (bijušo Daugaviešu/Saktas) Auroru Lauriņu.

17. J.D. kase jau gandrīz noslēgta. Kur paliek 16. J.D. kase?

17. J.D. tautiskā uzveduma dekorācijas ļoti iepriecināja J.D. kasieri.

Uz IV VLJK brauks Valda Liepiņa, Zinta Ozoliņa, Brigita Strode, Jānis Čēčiņš, Edgars Štubis, kā arī (laikam) vēl daži citi jaunieši.

27. K.D. TAUTAS DEJU
SKAŅU LENTAS
vēl dabūjamas.

Cena \$2.

Lūdzu rakstiet redakcijai.

Lasītāju vēstules

PDC redakcijai!

Izlasot O. Vēstuli PDC 39. nrā, atliek tikai pavaicāt sev kādēļ esam Austrālijā? Vai tas nav politisku iemeslu dēļ? Tātad mums būtu jāinteresējas ne tikai par etnogrāfiju, bet arī par politiku.

Paldies PDC redakcijai par labi izsvērtu žurnālu.

PDC redakcijai!

Gatavojoties „Treju zirgu uzvedumam” un mēģinot pārvarēt AL parasto kļūdu - sajauktu sākuma laiku - J. Zemītis intervēja A. Grimmu latviešu radio raidījumam. Visas Latv. nama telpas aizņemtas, un citur troksnis, citur - nav elektriska kontakta. Beidzot atradām klusu vietu ar kontaktu - vīriešu mazmājā. Jaunums latviešu raidījumiem - reportāža no „...”. Tūlīt pēc tam J. Zemītis intervēja arī I. Becku. Korespondenta kaunīgums neļāva noskaidrot kur notika šī intervija.

PDC redakcijai!

(Tulkots no angļu valodas)

LATVIEŠU TAUTAS DEJAS KULTŪRAS DIENĀS,
1977. G. DECEMBRĪ, MELBURNĀ.

V. Tā kā katrai dejai, vairāk vai mazāk, ir sava nozīme, izrādēs būtu vēlams pieteicējs, kurš pieteiktu kopas un dotu īsu aprakstu par katru deju.

Pārrunās ar dažiem latviešiem skatītājos sapratu, ka viņi ne vairāk izprot katru deju kā austrāliešu skatītāji. Katras kopas pieteikšana arī dotu ievadu kopai uznākt uz skatuves pareizā laikā.

Caurmēra skatītājam, kurš nav tautas deju entuziasts, būtu interesantāk, ja programma būtu atbalstīta ar citām tautas mākslām, bet šis ir tikai mans personīgs uzskats un droši vien tas būtu ļoti grūti izkārtot vienā programmā, Meyer mūzikas estrādē.

- U -

Ray Beck.

Abonējiet vienīgo
trimdas satiras un
humora žurnālu

RŪGTO APINI.

Iznāk 3 - 4 reizes gadā.

Gada abonements \$10.00
(\$12.00 pa gaisa pastu)

Pasūtījumus pieņem
Uldis Siliņš,
5 Belford Place,
Greenacre, NSW 2190

PA DEJAS CEĻU
VIENĀ PĀRĪ AR ULDI SILIŅU

Es vienmēr esmu apbrīnojies dejojūs dejojot Litenieti ar Eifeļa torni! tājus viņu zilopa atmiņas dēļ. Nemsim Vienīgais prieciņš bija dejojot Plaukpar piemēru baletdejojotājus. Kamēr stīnolku, kad bija izdevība partneri mēs, aktieri, slepkavojam autora tekstu pamatīgi iedauzīt. Ilgi jau tie priepa labi un pa kreisi (man ir zināmi ki nevilcās.

aktieri, kas izrādē 5 cēlienu traģēdiju ir saīsinājuši līdz 3 cēlienu komēdijai), mainām situācijas, baletdejojotāji kustas tik precīzi, kā Šveices pulksteņi: trīs soļi pa labi, notirina kāju, apgriežas ap savu asi, palecas uz augšu utt. Kā viens normāls cilvēks to visu var atcerēties? Man pagāja desmit gadi, kamēr es iemācījos pamatsoļus fokstrotam. Cik meitenēm es neesmu nominis kājas! Vismaz kādas desmit manis dēļ ir palikušas klibas uz mūžu. Vēl šodien, kad mēs ar sievu ejam uz balli, viņa velk kājās polsterētus zābakus.

Protams, tautas dejas ir dejojot vieglāk, nekā baletu, lai gan pēdējā laikā Skaidrītei Dariusai ir uznācis niķis likt puišiem celt gaisā meitas. Manuprāt, to vajadzētu noliegt, jo brūkas operācijas ir ļoti dārgas. Jūs teiksit: bet baletdejojotājas arī tiek nepārtraukti svaidītas pa gaisu! Jā, bet vai jūs esat ievērojuši, cik viņas ir izkāmējušas, kamēr mūsu zeltenēm brunči un saktas vien sver kādus 20 kilogrammus, par pārējo nemaz nerunājot. Bet beigsim runāt tikai par fizisko aspektu. Tautas deju dejojotājam ir jāzin neskaitāmas tūres (gan mazāk kā baletdejojotājam). Šis ir iemesls, kāpēc es nekad neesmu dejojis tautas dejas. Un tā ir traģēdija! Es būtu varējis tautas dejām tik daudz ko dot pārdzīvotumu, graciozitāti ...

Nav tā, ka es tautas dejas nemaz nebūtu mācījies. Skolā tās bija obligātas, tāpat kā rīta lūgšana. Vingrošanas stundās mūs nostādīja vienā kolonnā, skuķus otrā, un kas tev krita, tas krita. Ja tev patika Marija, tad tu dabūji dejojot, teiksim, ar Annu. Pēdējai bija 2 kreisās kājas, vasaras raibumi un drātis uz zobiem. Parasti viņa bija 10 cm garāka. Pamēģiniet

- „Skolotāja kungs, Siliņš kaujās!”

- „Nemaz nekaujās.”

- „Viņš man sit te,” un skuķis rāda uz rajoniem, kas vēl ir pavisam plakani.

- „Un viņa sauc mani par Silķi!”

Skolotājs saka, ka man uz ½ stundu būs jāstāvkaktā, skuķis izkar garu, sarkanu mēli, un stunda nobeidzas ar danci

Ai ridi ritam, kas kaiš citam,
Ka mēs mīli dzīvojam ...

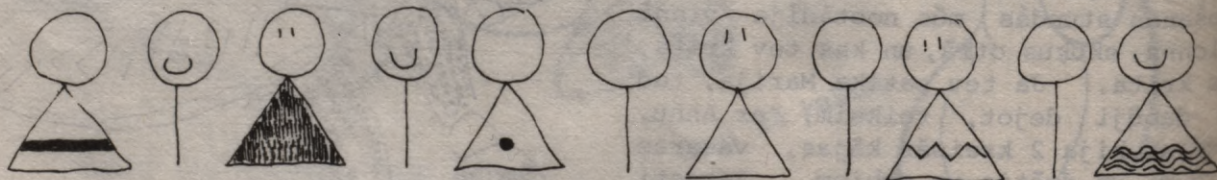
Es domāju, ka tieši šajās vingrošanas stundās mans dejas ceļš kaut kur apstājās.

ALTDK vadītāji

ADELAIDĒ	Auseklītis	Maruta Šmita 44 Glyde St BEULAH PARK, SA 5067 Tel. 332-1486 Sandra Eze 43 Gage St ST MORRIS, SA 5042 Tel. 31-0667
	Jandalipš	
BRISBANĒ	Pastalnieki	Vivs Alsters 135A Raeburn St MANLY, Qld 4179 Tel. 396-4530 Pēteris Kļaviņš 36 Stanley Terr. TARINGA, Qld 4068
	Senatne	
KANBERĀ	Sprigulītis	Skaidrīte Darius 34 Gunn St YARRALUMLA, ACT 2600 Tel. 81-6502
MELBURNĀ	Daugavieši/Sakta	Aleksandrs Grimms 33 Greenbank Cres. PASCOE VALE, Vic 3044 Tel. 354-8203 Ilga Beck 63 Lebanon St STRATHMORE, Vic 3041 Tel. 379-7556 Rasma Cēlma 15 Damala St EAST DONCASTER, Vic 3109 Tel. 842-4515
	Ritenītis	
	Sprīdītis	
SIDNEJĀ	Jautrais pāris	Juris Ruņģis 21 Margaret St ROSEVILLE, NSW 2069 Tel. 406-4172 Eriks un Ileana Zvirbuļi 20 Kurrajong St PENNANT HILLS, NSW 2120 Tel. 84-6242
	Rota	

No 1977. g. ALTDK esošām kopām sekojošās vēl nav samaksājušas 1978. g. biedru naudu: Mazais auseklītis, Pērkonītis, Saulīte.

KALENDĀRS

1978. gadā

- no 10. - 12. jūnijam Austrālijas latviešu 17. Teātru festivāls, Pertā.
no 30. jūnija - 4. jūlijam 6. Vispārējie ASV Dziesmu svētki, Bostonā.
30. jūnijā un 2. jūlijā STABURADZES koncerti, Melburnā.
no 3. - 8. jūlijam IV Vispasaules latviešu jaunatnes kongress,
Viljemsas koledžā, pie Bostonas.
8. jūlijā STABURADZES koncerts, Adelaidē.
12. jūlijā STABURADZES koncerts, Kanberā.
15. un 16. jūlijā STABURADZES koncerti, Sidnejā.
no 19. jūlija - 15. augustam Rietummičigenas universitātes latviešu
valodas kursi.
no 1. - 15. augustam ELJA's 3. vasaras kursi, Straumēnos, Anglijā.
25. novembrī Saules jostas ansambļa „Mārietas dziesma” pirmizrāde, Kanberā.
9. decembrī Saules jostas ansambļa „Mārietas dziesma” izrāde, Sidnejā.
no 26. - 31. decembrim Austrālijas latviešu 28. Kultūras dienas, Adelaidē.
31. decembrī Saules jostas ansambļa „Mārietas dziesma” izrāde, Adelaidē.

1979. gadā

2. janvārī ALTDK tautas deju seminārs, Adelaidē.
janvārī Austrālijas latviešu 11. jaunatnes kursi, Adelaidē.
janvārī Vasaras vidusskola, Adelaidē.
18. martā Saules jostas ansambļa „Mārietas dziesma” izrāde, Melburnā.
maijā Austrālijas latviešu 18. Jaunatnes dienas, Adelaidē.
maijā un jūnijā Saules jostas ansambļa „Mārietas dziesmas” izrādes
Amerikā un Kanadā.
19. jūnijā Saules jostas ansambļa „Mārietas dziesma” izrāde, Gotlandē.
no 19. - 22. jūnijam Pasaules brīvo latviešu Dziesmu dienas, Gotlandē.
no 26. - 31. decembrim Austrālijas latviešu 29. Kultūras dienas, Sidnejā.

